

**Gemeente
Amsterdam**

Veiligheidsplan 2024-2026

Stadsdeel Nieuw-West

Inhoud

1. Inleiding

- 1.1 Regionaal Veiligheidsplan 2023-2026
- 1.2 Veiligheidsplan Nieuw-West 2024-2026
- 1.3 Jaarlijkse actieplannen
- 1.4 Aansluiting bij andere plannen
- 1.5 Nationaal Programma Samen Nieuw-West

2. Veiligheidsanalyse

- 2.1 De nieuwe veiligheidsindex
- 2.2 Veiligheidsanalyse: vergelijkend perspectief met andere stadsdelen
- 2.3 Veiligheidsindex: wat valt op in Nieuw-West?

3. Veiligheidsthema's

- 3.1 Veilige buurten
- 3.2 Aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit
- 3.3 Kwetsbare bewoners
- 3.4 Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
- 3.5 Discriminatie
- 3.6 Radicalisering, extremisme en geweld
- 3.7 Drukke en overlast
- 3.8 High Impact Crimes

Voorwoord – Emre Ünver

Amsterdam Nieuw-West telt meer dan 160.000 inwoners, qua inwonersaantal vergelijkbaar met steden zoals Amersfoort, Haarlem en Enschede, en daarmee het grootste stadsdeel van Amsterdam. De uitdagingen op het gebied van veiligheid die het stadsdeel kent, zien we ook terug in andere delen van de stad of het land. Grote uitdagingen zijn bijvoorbeeld de groeiende ondermijnende criminaliteit en de toename van kwetsbare bewoners.

Het stadsdeel baseert zich in dit veiligheidsplan op cijfers en inhoudelijke informatie vanuit professionals in het veld. Maar cijfers vertellen deels het verhaal. De meldingsbereidheid in Nieuw-West is laag. Wat opvalt, is dat we een verschil tussen de geregistreeerde criminaliteit en de veiligheidsgevoelens van bewoners zien. De geregistreeerde criminaliteitscijfers liggen in sommige gebieden in vergelijking met andere gebieden relatief laag, maar bewoners voelen zich in deze gebieden wel onveilig. Dit vraagt om onze aandacht.

Nieuw-West is het jongste stadsdeel van Amsterdam. Ruim 57.000 jongeren wonen hier. In economisch zwakke delen van het stadsdeel zie ik dat de verleiding in de richting van criminaliteit voor veel jongeren groot is. Wie uit een arm milieu komt en tegelijkertijd het gevoel heeft dat de samenleving geen plek voor je biedt, keert zich van deze samenleving af. Dit in tegenstelling tot een jongere die in een huis opgroeit dat laat zien dat de weg van school, een opleiding en dan een mooie carrière voor de hand liggend is.

In Nieuw-West vinden wij dat wij niet alleen streng moeten optreden, maar ook een perspectief voor een rechtvaardige toekomst moeten bieden. Gezien de omstandigheden vraagt dat om extra investeringen. Voldoende aansluitend aanbod vanuit het sociaal domein in het kader van preventie en zorg is dan ook een van de essentiële factoren om de complexe veiligheidsproblemen tegen te gaan. In het kader van preventie creëerden we voor onze talentvolle jongeren een platform, waarmee we hen aan een baan op niveau helpen. Daarnaast organiseerden we schouwen, zodat we bijvoorbeeld met inbreng van bewoners het veiligheidsgevoel van vrouwen en LHBTIQ+-bewoners op straat kunnen vergroten. Op het gebied van nazorg ontwikkelden we een handelingskader met afspraken over nazorg bij anti-LHBTIQ+ gerelateerde incidenten.

Ook wordt het stadsdeel gekenmerkt door superdiversiteit. Wat op nationaal en internationaal niveau gebeurt, heeft zijn weerslag op het stadsdeel. Tegelijkertijd zien we met een stadsdeel van een dergelijke omvang dat er verschillende bubbels kunnen ontstaan. Als deze bubbels niet met elkaar in contact komen, leidt dit tot minder cohesie. Als stadsdeel zetten wij ons in om via 'Ongewone Ontmoetingen' gesprekken tussen bewoners met verschillende achtergronden te stimuleren. Via de 'Gedeelde Strijd-agenda' proberen we de solidariteit tussen verschillende gemeenschappen te vergroten.

De opgave is groot en kan niet in de looptijd van dit veiligheidsplan opgelost worden. Het vraagt om duurzame inzet om onze buurten veilig te maken. Daarom leggen we de verbinding met het Nationaal Programma Samen Nieuw-West, dat 20 jaar loopt, om de leefbaarheid en veiligheid structureel te verbeteren.

Bovendien vraagt de aanpak om een nauwe samenwerking tussen de gehele stad, het stadsdeel en de veiligheidspartners. Het stadsdeel doet op het gebied van preventie en toezicht een beroep op haar sociaal kapitaal: krachtige netwerken van actieve bewoners zoals onze buurtmoeders en moskeevaders. Om veiligheidsproblemen aan te pakken is het essentieel dat de partners in de wijk elkaar kennen, met

elkaar afstemmen en samenwerken. Als stadsdeel hebben wij een regisserende, verbindende en faciliterende rol. Met de politie stellen wij voorwaarden voor het waarborgen van de veiligheid van deze partijen in de wijk en werken we met de partners in de wijk gebiedsgericht.

Ondanks de uitdagingen waar we voor staan, zie ik veel warmte en liefde onder onze bewoners. Nieuw-West is een stadsdeel waar we naar elkaar omkijken, en waar we eenheid in verscheidenheid tonen.

Emre Ünver,
Stadsdeelvoorzitter Nieuw-West

1. Inleiding

Voor u ligt het Veiligheidsplan Nieuw-West 2024-2026 dat verder voortborduurde op het vorig Veiligheidsplan 2019-2022. Dit plan is tot stand gekomen in samenwerking met team Veiligheid van stadsdeel Nieuw-West, directie Openbare Orde en Veiligheid, de basisteams Nieuw-West Zuid en Nieuw-West Noord van de politie, het Openbaar Ministerie en Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR) Nieuw-West. Het veiligheidsplan is een lokale vertaling van de genoemde prioriteiten in het Regionaal Veiligheidsplan (RVP) 2023-2026.

1.1 Regionaal Veiligheidsplan 2023-2026

Eens in de 4 jaar maken we voor de regio Amsterdam-Amstelland een Regionaal Veiligheidsplan (RVP). Hierin staan de prioriteiten van de 6 gemeenten (Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Diemen, Ouder-Amstel en Uithoorn), het Openbaar Ministerie (parket Amsterdam) en de politie-eenheid Amsterdam (verder: politie) voor de komende jaren. Voor 2023-2026 zijn er 6 regionale veiligheidsthema's en 2 veiligheidsthema's op lokaal Amsterdams niveau.

Regionale veiligheidsthema's:

- Georganiseerde, ondermijnende (drugs)criminaliteit en het effect op wijken;
- Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit;
- Kwetsbare groepen;
- Discriminatie;
- Radicalisering, extremisme en geweld;
- Jeugdoverlast en -criminaliteit.

Aanvullende Amsterdams veiligheidsthema's:

- High Impact Crimes;
- Drukte en overlast.

1.2 Veiligheidsplan Nieuw-West 2023-2026

In het Veiligheidsplan Nieuw-West 2024-2026 (verder: Veiligheidsplan) zijn de thema's uit het Regionaal Veiligheidsplan uitgewerkt voor stadsdeel Nieuw-West. In het Veiligheidsplan staan, op basis van de actuele veiligheidsanalyse en het veiligheidsbeeld van Nieuw-West, lokale veiligheidsambities voor de komende 4 jaar. Zij zijn de lokale vertaling van de ambities uit het RVP. Ook bouwt dit Veiligheidsplan verder voort op het vorige Veiligheidsplan 2019-2022.

1.3 Uitwerking en aansluiting bij andere plannen

In de totstandkoming van het Veiligheidsplan is aansluiting gezocht bij de gebiedsopgaven van de verschillende gebiedsteams, het actieplan THOR, de wijkteamplannen van de politie en het Nationaal Programma Samen Nieuw-West.

1.3.1 Nationaal Programma Samen Nieuw-West

Sommige veiligheidsopgaven zijn zo groot, dat ze vragen om meer lange termijn plannen dan mogelijk zijn in een 4-jarig plan. Het Nationaal Programma Samen Nieuw-West is in het leven geroepen omdat het stadsdeel staat voor een grote en complexe opgave om de leefbaarheid en veiligheid structureel te verbeteren. Samen Nieuw-West is een maatschappelijke alliantie van organisaties, bewoners en ondernemers die betrokken zijn bij Nieuw-West. De komende 20 jaar worden krachten gebundeld op 4 gebieden, namelijk: wonen en leefomgeving, veiligheid, ontwikkelkansen en werk en bestaanszekerheid. De nadruk ligt hierbij op een duurzaam toekomstperspectief voor kinderen en jeugdigen in Nieuw-West. Op het gebied van veiligheid vraagt dat vaak om meer dan alleen de inzet vanuit de reguliere veiligheidspartners. De veiligheidsopgaven in Nieuw-West vragen om systematische doorbraken. Dit kan alleen als:

- De aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit in Nieuw-West prioriteit heeft, waarbij:
 - De voorzieningen, capaciteit en financiële middelen moeten aansluiten;

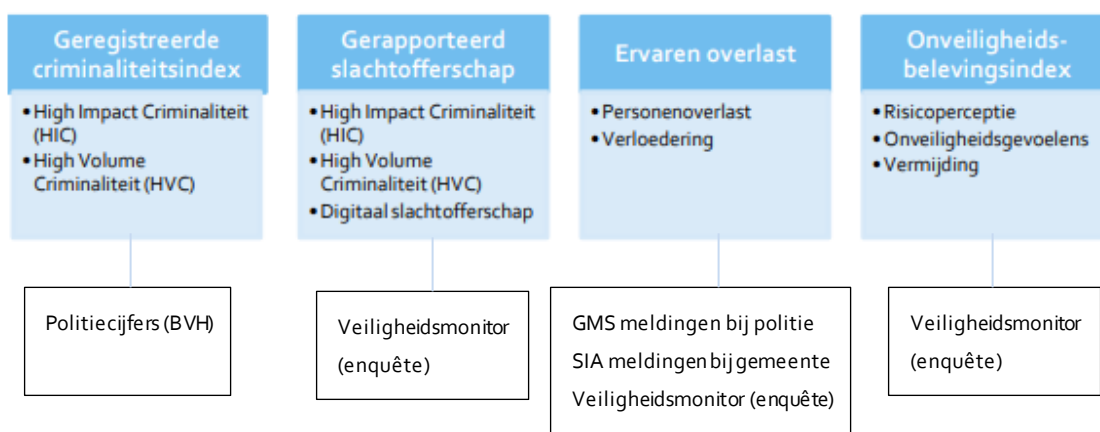
- Er een aanpak komt voor jongeren die doorgroeien richting de georganiseerde criminaliteit;
- Er meer zicht komt op de online leefwereld van jongeren en daarvoor passende middelen worden vrijgemaakt;
- Voorkomen wordt dat de straat de school binnenkomt.
- Het capaciteitstekort van de handhavende partijen wordt aangepakt: meer ogen en oren op straat én meer onderzoekscapaciteit;
- De sociale en veiligheidsproblematiek als gestapelde effecten van kwetsbaarheid bij bewoners worden aangepakt;
- Er een fundamentele visie met oog hiervoor is bij stedelijke vernieuwing en de fysieke inrichting van de openbare ruimte;
- Er structureel een integrale verbinding is met het veiligheidsdomein bij het plannen van nieuwe stedelijke en lokale ambities op het gebied van evenementen. Grote ambities hebben betekent ook dat er meer capaciteit nodig is om deze te kunnen realiseren;
- Er specifiek voor ondermijning meer capaciteit beschikbaar komt zodat de problematiek vanuit repressie en preventie aangepakt en doorbroken kan worden;
- Aandacht is voor polarisatie, tussen burger en overheid en burgers onderling.

2. Veiligheidsanalyse

In dit hoofdstuk volgt een korte weergave van de veiligheidssituatie in Nieuw-West, gebaseerd op de veiligheidsindex van 2021 tot en met halverwege 2024. Belangrijk om op te merken is dat veel veiligheidsproblemen niet volledig in cijfers te vangen zijn, vooral in buurten waar de meldings- en aangiftebereidheid laag is zoals in Nieuw-West. Het stadsdeel gebruikt daarom bij strategiebeoordeling en planvorming veel informatie van lokale professionals. De onderstaande cijfers geven een indicatie van de veiligheid in Nieuw-West, maar vormen geen complete weergave, vooral niet voor zaken als huiselijk geweld, drugshandel en wapenbezit.

2.1 De nieuwe veiligheidsindex

Sinds 2021 is er een nieuwe veiligheidsindex. Die verschilt van de veiligheidsindex 2014 waarop het veiligheidsplan 2019-2022 was gebaseerd. De index is nu opgedeeld in 4 onderdelen, gebaseerd op inhoud (onderwerp) en bron (registratie of ervaring): geregistreeerde criminaliteitsindex, gerapporteerd slachtofferschap, ervaren overlast, onveiligheidsbeleving. Er wordt geen gemiddelde score van deze indexen meer berekend. De 4 indexen bestaan uit verschillende deelindexen en verschillende bronnen:

2.1.1 HIC en HVC

HIC High Impact Crimes (HIC) is een verzamelnaam voor delicten als woninginbraak, overvallen, straatroof en geweldsmisdrijven. Deze delicten hebben veel overeenkomsten zowel qua aard als qua dadergroepen en aanpak.

HVC High Volume Crime (HVC) is een verzamelnaam voor veel voorkomend strafbaar gedrag dat, vooral vanwege de hoge frequentie, hinderlijk is en een versterkende werking heeft op de onveiligheidsgevoelens van burgers. Denk daarbij aan: fietsdiefstal, autodiefstal, zakkenrollerij, vernielingen.

2.1.2 Meetmomenten

De veiligheidsindex wordt op 3 momenten in het jaar samengevoegd tot één bestand met daarin data over de afgelopen 12 maanden. De data die nu beschikbaar zijn gaan over de periode:

- 2021: januari 2021-december 2021
- 2022: januari 2022-december 2022
- 2023: januari 2023-december 2023

Deze data worden gebruikt in het vergelijkend perspectief met andere stadsdelen (2.2) en Veiligheidsindex in vergelijkend perspectief: Wijken (2.3)

2.2 Veiligheidsanalyse; vergelijkend perspectief met andere stadsdelen

Stadsdelen	Geregistreerde Criminaliteitsindex				Gerapporteerd Slachtofferschap				Overlast				Onveiligheidsbeleving			
				Aug				Aug				Aug				
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Centrum West (incl. Westpoort)	112	181	178	168	110	104	134	124	133	145	152	150	88	91	97	93
	105	93	86	86	119	119	107	101	104	101	98	99	94	93	92	93
Nieuw-West	111	97	96	95	104	105	104	107	104	105	107	107	122	124	127	126
Zuid	92	84	90	92	97	99	96	102	96	93	88	86	83	85	85	86
Oost	89	81	83	83	95	93	96	100	96	98	96	97	92	96	95	98
Noord	105	90	97	96	105	109	97	105	94	94	93	93	114	109	112	106
Weesp	40	51	48	56	60	64	60	61	77	70	70	74	81	78	71	79
Zuidoost Amsterdam	146	122	121	125	110	107	105	100	95	94	95	95	127	124	121	120
Totaal	100	117	124	118	100	104	106	113	100	99	97	100	100	103	99	100

Nieuw-West scoort op gerapporteerd slachtofferschap en ervaren overlast na stadsdeel Centrum het hoogste van de stad. Bij de onveiligheidsbelevingsindex, scoort Nieuw-West zelfs het hoogste van Amsterdam, hetgeen betekent dat inwoners van Nieuw-West zich gemiddeld genomen onveiliger voelen dan de inwoners van de andere stadsdelen. Dit geldt voor alle 3 de deelindexen die onderdeel uitmaken van de onveiligheidsbeleving: risicoperceptie, onveiligheidsgevoelens en vermijding¹.

2.3 Veiligheidsindex in vergelijkend perspectief: wijken

Stadsdeel Nieuw-West bestaat uit 5 gebieden en 14 wijken, maar de Veiligheidsindex geeft een beeld op basis van 4 gebieden en 13 wijken. Aangezien Sloterdijk Nieuw-West nog te weinig bewoners heeft om zich apart te onderscheiden als bewoond gebied, zijn Sloterdijk Nieuw-West en Geuzenveld voor de Veiligheidsindex samengevoegd tot één gebied. Hetzelfde geldt voor Lutkemeer/Ookmeer dat is samengevoegd met De Aker.

Gebieden en wijken in Nieuw-West die worden aangehouden binnen de Veiligheidsindex:

1. Gebied: De Aker, Sloten, Nieuw Sloten

Wijken: Sloten/Nieuw-Sloten en De Aker + Lutkemeer/Ookmeer²

2. Gebied: Geuzenveld – Slotermeer

Wijken: Slotermeer West, Slotermeer Noordoost, Slotermeer Zuidoost en Geuzenveld + Sloterdijk Nieuw-West³

3. Gebied: Osdorp

¹ Risicoperceptie is een meting van de door bewoners ingeschatte kans op slachtofferschap.

Onveiligheidsgevoelens geven de mate weer waarin bewoners zich weleens onveilig voelen, en vermijding is een meting van de mate waarin bewoners bepaalde activiteiten of plekken vermijden uit angst om slachtoffer te worden.

² Lutkemeer/Ookmeer is voor de veiligheidsindex samengevoegd met De Aker, ondanks dat deze allebei in een apart gebied zijn ondergebracht.

³ Sloterdijk Nieuw-West betreft een apart vijfde gebied, namelijk Sloterdijk Nieuw-West

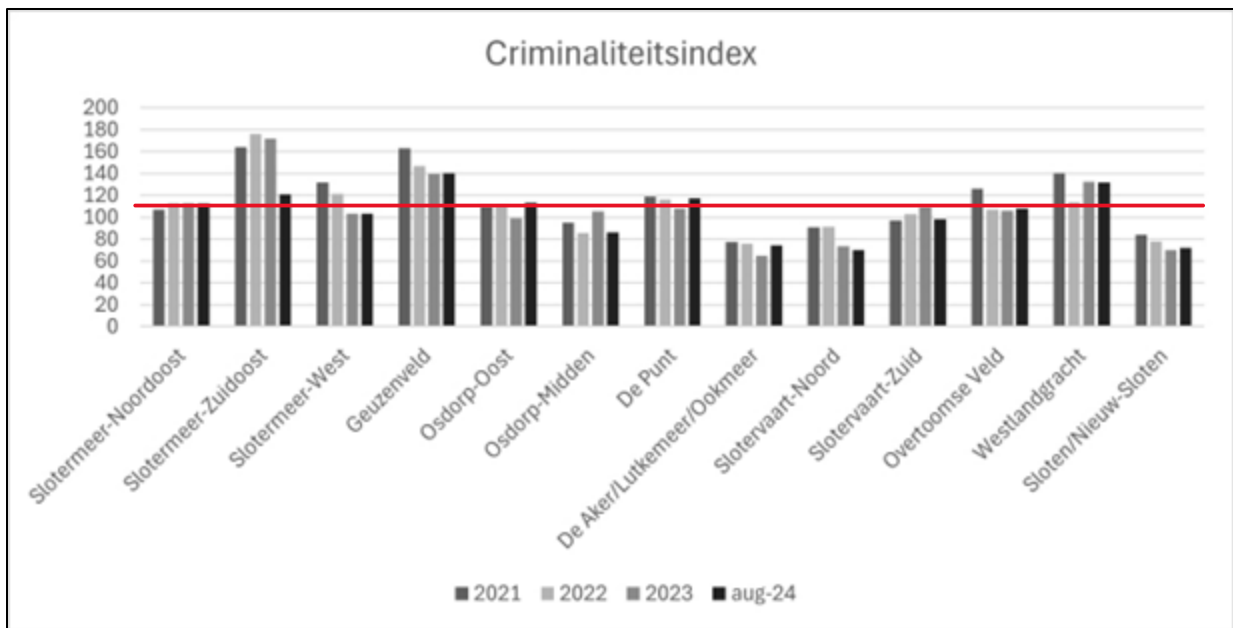
Wijken: Osdorp Oost, Osdorp Midden en de Punt

4. Gebied: Slotervaart

Wijken: Slotervaart Noord, Slotervaart Zuid, Overtoomseveld en Westlandgracht

2.3.1 Criminaliteitsindex, gerapporteerd slachtofferschap, overlast en onveiligheidsbeleving

Onderstaande grafieken geven inzicht in de criminaliteitsindex, gerapporteerd slachtofferschap, overlast en onveiligheidsbeleving in Nieuw-West. Onder elke grafiek staan de wijken die slecht scoren, de wijken die stabiel zijn met een gemiddelde score en de wijken die juist goed scoren. De rode lijn geeft het gemiddelde van 2024 van de regio weer. Bij de bespreking van de thema's in hoofdstuk 3, gaan we hier dieper op in.

Slecht scorende wijken

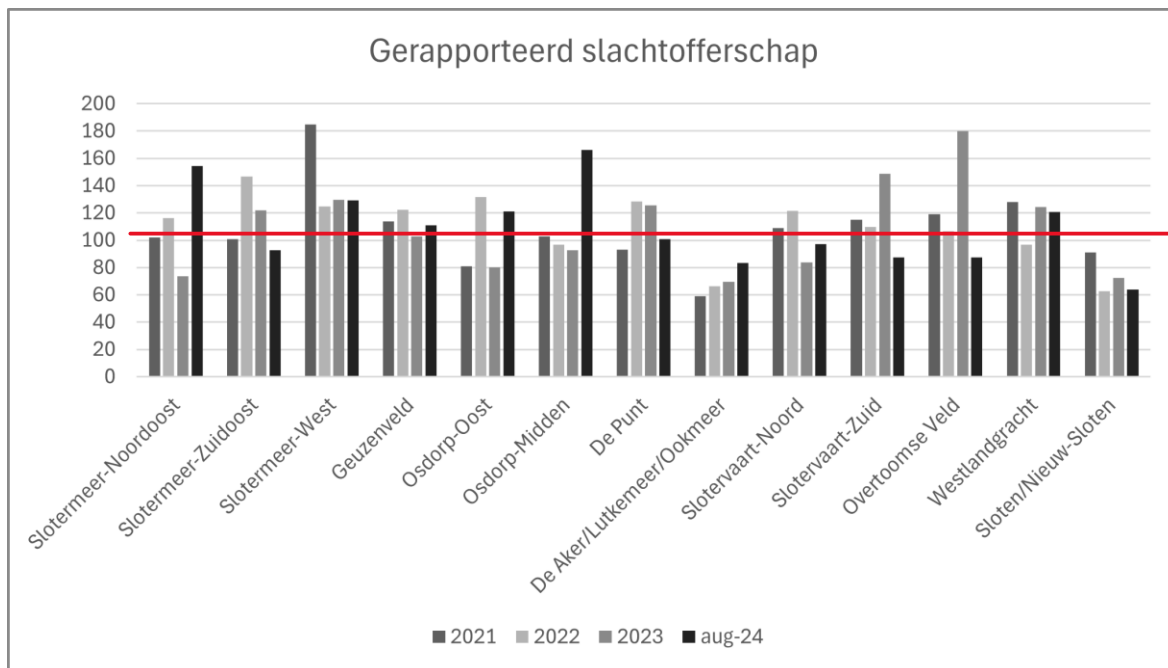
Slotermeer Zuidoost, Geuzenveld en Westlandgracht scoren het slechtst, namelijk boven het regiogemiddelde van 112.

Wijken met een gemiddelde score

Slotermeer-Noordoost, Osdorp Oost, De Punt, Slotervaart Zuid en Overtoomse Veld scoren rond het regiogemiddelde.

Goed scorende wijken

Osdorp Midden, De Aker/Lutkemeer/Ookmeer, Slotervaart Noord en Sloten/Nieuw-Sloten scoren goed.

Slecht scorende wijken

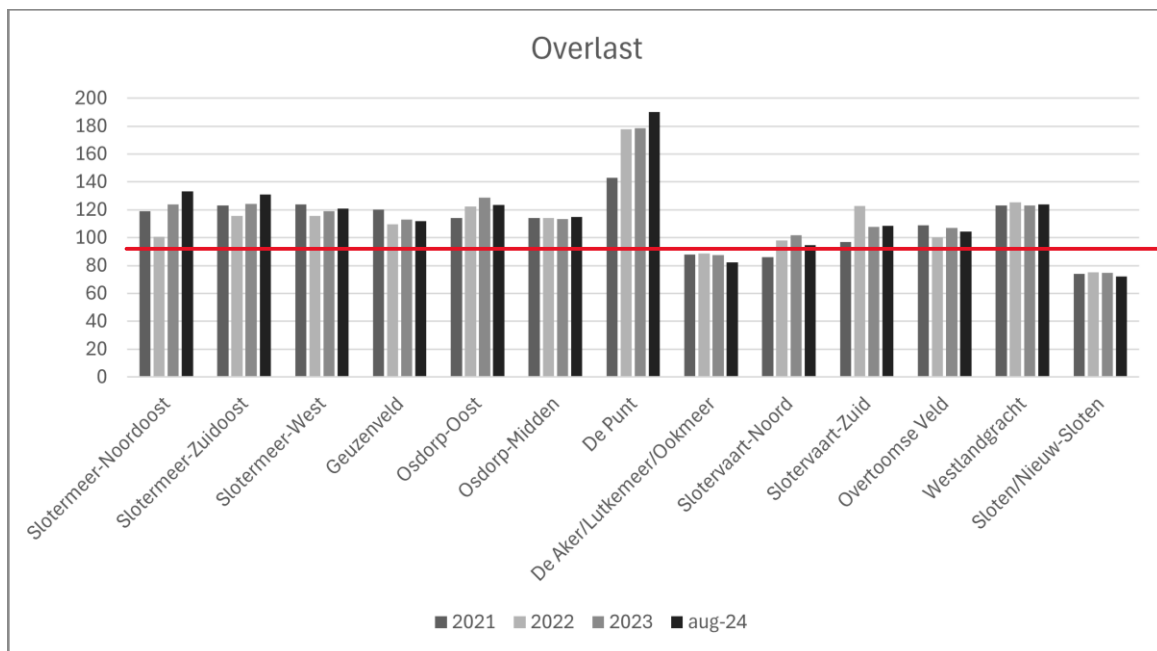
Slotermeer-West scoort alle jaren slecht, namelijk altijd boven het regiogemiddelde. Slotermeer-Noordoost en Osdorp-Midden scoren in 2024 fors boven het regiogemiddelde.

Wijken met een gemiddelde score

Het gerapporteerd slachtofferschap in Geuzenveld, de Punt, Slotervaart-Noord en Westlandgracht scoren alle jaren rond het gemiddelde.

Goed scorende wijken

Het gerapporteerd slachtofferschap in de Aker/Lutkemeer/Ookmeer en Sloten/Nieuw-Sloten ligt alle jaren onder het gemiddelde.

Slecht scorende wijken

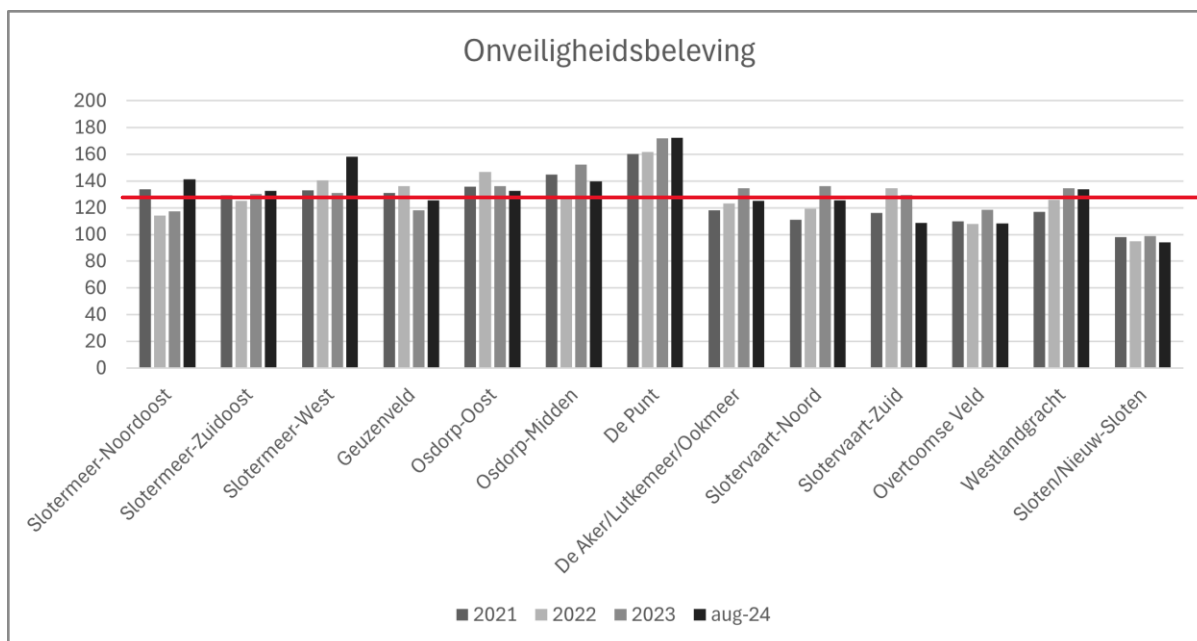
De Punt scoort alle jaren ruim boven het regiogemiddelde als het aankomt op overlast. Slotermeer-Noordoost, Slotermeer-Zuidoost, Slotermeer-West, Geuzenveld, Osdorp-Oost, Osdorp-Midden en Westlandgracht scoren bijna alle jaren boven het gemiddelde.

Wijken met een gemiddelde score

Wijken die ongeveer alle jaren rond het gemiddelde scoren zijn Slotervaart-Noord, Slotervaart-Zuid en Overtoomse Veld.

Goed scorende wijken

Wijken die goed scoren, namelijk onder het regiogemiddelde zijn de Aker/Lutkemeer/Ookmeer en Sloten/Nieuw-Sloten.

Slecht scorende wijken

Bijna alle wijken in Nieuw-West scoren alle jaren slecht.

Wijken met een gemiddelde score

Wijken die gemiddeld scoren zijn Overtoomse Veld en Sloten/Nieuw-Sloten.

Goed scorende wijken

Niet van toepassing.

2.4 Conclusie Veiligheidsindex

Op basis van de Veiligheidsindex scoort het gebied Geuzenveld-Slotermeer, in vergelijking met de andere gebieden, slecht op alle 4 de deelindexen. In alle gebieden is sprake van een relatief laag gevoel van onveiligheid. De Aker/Lutkemeer/Ookmeer en Sloten/Nieuw-Sloten scoren op alle deelindexen beter dan andere gebieden.

2.4.1 Wat doen we met deze cijfers?

Ondanks dat deze cijfermatige analyse een beperkt beeld geeft van de daadwerkelijke situatie in Nieuw-West is het instrument bedoeld om de focus te bepalen. Mochten de resultaten van de Veiligheidsindex gedurende de looptijd veranderen dan is dat reden om ook de focus te verleggen. Dit gebeurt in het veiligheidsoverleg, het overleg tussen de stadsdeelvoorzitter, de districtsleiding van de politie en een afvaardiging van het OM.

3. Veiligheidsthema's

In dit hoofdstuk volgt per veiligheidsthema uit het RVP een lokale vertaling voor Nieuw-West. Deze lokale vertaling vormt de basis voor het Veiligheidsplan Nieuw-West 2023-2026. Als eerste zijn de 3 bestuurlijke prioriteiten – veilige buurten; jeugdoverlast en –criminaliteit en kwetsbare groepen – toegelicht.

Volgorde van bespreking

- 3.1 Veilige buurten
- 3.2 Jeugdoverlast en –criminaliteit
- 3.3 Kwetsbare groepen
- 3.4 Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit
- 3.5 Discriminatie
- 3.6 Radicalisering, extremisme en geweld
- 3.7 High Impact Crimes
- 3.8 Drukke en overlast

Totstandkoming prioriteiten

De lokale vertalingen van de veiligheidsthema's uit het RVP zijn tot stand gekomen in samenwerking met het stadsdeel (veiligheid, gebiedsteams en team sociale basis), THOR, de beide basisteams van de politie in Nieuw-West, Directie OOV en het Openbaar Ministerie.

Overkoepelende uitgangspunten

In de lokale aanpak zijn er overkoepelende uitgangspunten:

1. De bewoner van Nieuw-West staat centraal. We werken gebiedsgericht en opgavegericht met extra aandacht voor de buurten waar sprake is van veel sociale en veiligheidsproblematiek;
2. We werken integraal samen en kijken hierbij verder dan de geijkte partners. Gezamenlijk leggen we de nadruk op een preventieve aanpak;
3. We werken informatie gestuurd en streven tegelijkertijd naar een eerlijke en rechtvaardige verdeling van de inzet van veiligheid;
4. We hebben oog voor innovatie en technologische ontwikkeling.

3.1 Veilige buurten

3.1.1 Ambities Veilige buurten

Het vergroten van het veiligheidsgevoel in buurten door:

- Aansluiten bij de ambities van het RVP
 - Het voorkomen van jonge aanwas en doorbreken van criminele carrières, onder meer door in te zetten op preventie bij risicogroepen, het bieden van perspectief, het voeren van persoonsgerichte regie (ook voor 'doorgroeiers' in de drugshandel) en het contextgericht aanpakken van criminele clusters.
 - Het duurzaam verstoren en beëindigen van georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit en daarbij het excessieve geweld een halt toe te roepen.
 - Het tegengaan van de verwevenheid van de onder- en bovenwereld en het voorkomen van verdere innesteling van ondermijnende criminaliteit in wijken en buurten.
- Het tegengaan van personenoverlast en samensholling in de openbare ruimte;
- Het tegengaan van verloedering;
- 24/7 toezicht op straat;
- In te zetten op het verhogen van de meldingsbereidheid en een zichtbare overheid waarin bewoners vertrouwen hebben.

3.1.2 Actueel beeld

Ondermijnende criminaliteit is zichtbaar in Nieuw-West. In sommige buurten is er regelmatige sprake van excessief geweld en is de georganiseerde (drugs)criminaliteit voelbaar, hierdoor is de veiligheidsbeleving in deze buurten laag. Het ondermijnende karakter schuilt in de verwevenheid tussen boven- en onderwereld: criminelen maken gebruik van legale voorzieningen.

In Nieuw-West speelt overlast een grote rol in het veiligheidsgevoel. Denk hierbij aan slecht onderhouden openbare ruimtes en groepen of personen die daar overlast veroorzaken. Ook overlast binnenshuis, waarbij bewoners het gevoel hebben dat er te weinig aan wordt gedaan, draagt bij aan dit gevoel.

Excessief geweld

Ook in Nieuw-West vinden er geregeld aanslagen op woningen en bedrijfspanden plaats, met steeds zwaardere explosieven. De onvoorspelbaarheid en intensiteit van dit geweld hebben grote impact op buurtbewoners. Mensen voelen zich niet meer veilig in hun eigen woning of portiek, deze vorm van geweld werkt ontwrichtend. Het is lastig dit excessieve geweld direct te linken aan de georganiseerde misdaad, al is het vermoeden dat er in een deel van de gevallen conflicten in het criminele milieu aan ten grondslag liggen.

Drugscriminaliteit

Er is sprake van zichtbare en onzichtbare drugscriminaliteit. De ondermijnende activiteiten gelinkt aan drugshandel hebben in de verschillende gebieden in Nieuw-West ook verschillende verschijningsvormen. Zo neemt de politie in het Westelijk Havengebied regelmatig vermoedelijke 'uithalers' waar. Dit kan te maken hebben met de strengere controles in de havens van Rotterdam en Antwerpen. De rol van de Amsterdamse haven in de internationale drugshandel is daarom een belangrijk aandachtspunt voor de toekomst. Duale controleacties met de Ondermijningsbrigade leveren vaak misstanden op, klein of groot. Vooral bij bedrijventerreinen en locaties aan de randen van het stadsdeel zoals de Bock de Korverweg, Akerpoort en Business Park Amsterdam Osdorp en Sloterdijken. Doordat er weinig mensen wonen vormen deze gebieden een aantrekkelijke locatie voor ondermijnende activiteiten. De komende jaren vergt dit de nodige aandacht. Onze aandacht gaat ook uit naar drugshandel bij budgethotels en opvanglocaties.

Crimineel misbruik woningen

In Nieuw-West is er net als in andere stadsdelen sprake van een toename van onrechtmatig gebruik van woningen voor criminele doeleinden, dit zien we onder andere terug in het aantal meldingen. Er moet gedacht worden aan:

- Woningen die gebruikt worden als onderduikadres voor drugscriminelen;
- Woningen waarin drugs worden geteeld, versneden, gewassen, of verpakt;
- Woningen die dienen als opslaglocatie voor drugs, wapens en/of geld;
- Woningen die gebruikt worden ten behoeve van illegale prostitutie (seksuele uitbuiting) en mensenhandel zoals arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting.

De aanpak van crimineel misbruik woningen is een bestuurlijke prioriteit in Nieuw-West. De nadruk ligt hierbij op illegale prostitutie (seksuele uitbuiting) en mensenhandel zoals arbeidsuitbuiting en criminele uitbuiting. Deze vormen van ondermijning komen voor in het hele stadsdeel, maar in bepaalde buurten in Osdorp en De Aker weten we bijvoorbeeld dat er woningen worden gebruikt voor illegale prostitutie vanwege de anonimiteit en het gebrek aan sociale cohesie.

Malafide (horeca-) bedrijven

Wanneer criminelen zich in een gebied vestigen heeft dat gevolgen voor de leefbaarheid en het vestigingsklimaat. Zij maken gebruik van bedrijfspanden of horeca. Signalen die hierbij horen zijn afwijkende openingstijden, vaak gesloten zijn, geen of heel weinig aanloop, dure verbouwingen, onduidelijkheid over de eigenaar of manager, of onduidelijkheid over de bedrijfsactiviteiten. Dit soort bedrijven zorgen voor oneerlijke concurrentie en dragen daarmee ook bij aan afnemende aantrekkelijkheid van het gebied. Klanten blijven weg van een winkelgebied of bedrijventerrein, de organisatiegraad van ondernemers kan verslechteren, waardoor samenwerking ter verbetering van de veiligheid (BIZ of KVO) er niet is of verwatert. Dit kan weer leiden tot een verhoogd veiligheidsrisico op andere terreinen.

Er zijn ook signalen over het witwassen van geld via (horeca-)bedrijven. Bij witwassen wordt illegaal verkregen geld uit de onderwereld geïnvesteerd in de bovenwereld. Criminelen kunnen daarvoor druk uitoefenen op ondernemers of horecabedrijven. Een bekend fenomeen zijn de autoverhuurbedrijven en onduidelijke detailhandel. Wanneer er signalen of vermoedens zijn van witwassen is er een belangrijke rol weggelegd voor de vergunningverlener. Vergunningsaanvragen worden grondig beoordeeld en er zijn strenge controles op naleving van voorschriften.

Overlast

Er zijn verschillende vormen van overlast die bewoners kunnen ervaren. De veiligheidsindex maakt een onderscheid tussen personenoverlast en verloedering. In veel buurten in Nieuw-West is er sprake van overlast van personen, bijvoorbeeld omdat zij zich in grote groepen in de openbare ruimte ophouden. Ook is sprake van inpandige overlast en een verloederd straatbeeld. Tegelijkertijd moeten we ons ervan bewust zijn dat de meldingsbereidheid in Nieuw-West laag is en de overlast en het verloederde straatbeeld mogelijk een nog negatiever effect hebben op het veiligheidsgevoel van bewoners. Dit heeft ook weer een effect op het vertrouwen dat bewoners van het stadsdeel hebben in de overheid, dat de overheid er voor hen is.

Personenoverlast

In Nieuw-West hebben we in toenemende mate te maken met overlast van personen met onbegrepen gedrag. Dit in combinatie met de al bestaande kwetsbaarheden in de verschillende wijken maakt het een belangrijk speerpunt. Zodoende is er een apart hoofdstuk, 3.3, aan gewijd. Omdat Nieuw-West het stadsdeel is met het grootste aandeel jeugd zijn er ook veel buurten waar jeugd voor veel overlast zorgt. Dit komt terug in hoofdstuk 3.2. Naast deze 2 vormen van personenoverlast is er in Nieuw-West ook sprake van overlast door grote groepen die zich ophouden in de openbare ruimte. Er zijn een aantal locaties waar dit voorkomt.

Verloedering

Een prettige leefomgeving is belangrijk voor het veiligheidsgevoel. 3 van de 4 gebieden in Nieuw-West krijgen in het onderzoek Wonen in Amsterdam 2021 van bewoners een rapportcijfer onder de 7: Osdorp (6,4), Geuzenveld-Slotermeer (6,5) en Slotervaart (6,8). Ook de slechts gewaardeerde wijken van de stad liggen allen in Nieuw-West. Vervuiling is voor bewoners de grootste bron van overlast, het is voor veel bewoners een groot probleem. Er is sprake van normvervaging, waarbij het normaal lijkt dat afval op straat rondslingert, kapot straatmeubilair te lang of helemaal niet gerepareerd wordt en graffiti niet wordt weggehaald. Dit zorgt ervoor dat bewoners zich minder bekommeren om de openbare ruimte: een reeds vervuilde omgeving trekt meer vervuiling aan. Aan de andere kant draagt dit ook bij aan het al aanwezige wantrouwen in de overheid. Bewoners hebben het idee dat de gemeente zich niet om de wijk bekommert, zij voelen zich achtergesteld en geloven niet dat het doen van een melding iets verandert.

Het eerdergenoemde excessieve geweld heeft ook effect op de openbare ruimte. Het komt voor dat een explosie schade aanricht aan een woning of bedrijfspand. De reparatie van deze schade kan soms weken en zelfs maanden duren – zeker wanneer een pand op last van de burgemeester wordt gesloten. Dit draagt in negatieve zin bij aan het veiligheidsgevoel.

Onvoldoende toezicht op straat

In Nieuw-West wordt door de handhavende partijen hard gewerkt aan de grote veiligheidsopgave. Een van de uitdagingen hierbij is de beperkte capaciteit voor toezicht in met name in de avond en de nacht. En dat terwijl de meeste incidenten plaatsvinden in de nachtelijke uren. De beperkte zichtbaarheid en bereikbaarheid van politie en handhaving hebben effect op het veiligheidsgevoel en de meldingsbereidheid van onze bewoners.

Straatintimidatie

Op bepaalde plekken in Nieuw-West voelen vrouwen en meiden zich op straat onveilig, zij worden regelmatig geïntimideerd op straat. Zij worden bijvoorbeeld uitgescholden, nageroepen of achtervolgd. Vaak gaat dit gepaard met agressieve seksueel getinte opmerkingen. Bij sommige vrouwen of meiden is er ook sprake van fysieke intimidatie, aanranding en/of verkrachting. Naast vrouwen en meiden krijgen ook de LHBTIQ+ gemeenschap en mensen met een zichtbaar religieuze uiting zoals een hoofddoek of keppeltje te maken met intimidatie op straat.

Lage meldingsbereidheid

Het aantal meldingen in een buurt komt vaak niet overeen met de informatie van professionals. De meldingsbereidheid in Nieuw-West is laag. Deels is dit te verklaren door dat veel bewoners niet weten hoe ze de gemeente kunnen bereiken en niet bekend zijn met de verschillende routes om overlast te melden. De verschillende meldingsplatforms zijn soms onvoldoende toegankelijk. Ook speelt mee dat sommige bewoners er niet op vertrouwen dat er echt iets gedaan wordt met een melding. Zij zijn het vertrouwen kwijtgeraakt dat de overheid er is om de problemen in de directe leefomgeving op te lossen. Zeker rondom locaties waar sprake is van structurele overlast zijn bewoners 'meldingsmoe'. De lage meldingsbereidheid heeft effect op de inzet en op preventie. Professionals in deze wijken gaan pas aan het werk op het moment dat iets is geëscaleerd, terwijl we dat eigenlijk voor zouden willen zijn.

Tegelijkertijd zien we dat in wijken waar stedelijke vernieuwing heeft plaatsgevonden de bewoners sneller melding maken van overlast. Hiervoor zijn twee redenen: nieuwe bewoners ervaren overlast vaak anders dan de oude bewoners, en daarnaast weten de nieuwe bewoners vaak beter en sneller de gemeente te bereiken.

3.1.3 Wat gaan we doen?

Het bovengenoemde actuele veiligheidsbeeld geeft inzicht in de factoren die bijdragen aan de lage veiligheidsbeleving binnen Nieuw-West. Waar willen we in 2026 staan?

- De georganiseerde ondermijnende (drugs)criminaliteit is blijvend verstoord en beëindigd;
- Het daaruit voortkomende excessieve geweld is een halt toegeroepen;
- De verwevenheid van de onder- en bovenwereld is tegengegaan;
- Verdere verspreiding van ondermijnende criminaliteit in wijken en buurten is voorkomen;
- Er is 24/7 toezicht op straat;
- Er is minder sprake van verloedering en
- De procedure rondom het doen van meldingen is verbeterd en helder voor alle bewoners en informele partners.

Aanpak ondermijning Nieuw-West

1. Herijken van de prioriteiten:
 - Mensenhandel –en smokkel (onvergunde prostitutie);
 - Georganiseerde hennepcultuur;
 - Witwassen en daaraan gerelateerde vormen van financieel-economische criminaliteit;
 - Outlaw Motor Gangs;
 - Crimineel misbruik van woningen (fraude en misbruik vastgoedsector)
2. Vaststellen van een plan van aanpak 'Crimineel Misbruik Woningen' Stadsdeel Nieuw-West met als doel het crimineel misbruik van vastgoed te verstoren;
3. Inzet op het vergroten van de veerkracht en weerbaarheid door het opzetten van weerbaarheidstrainingen voor ambtenaren, bestuurders, burgers, ondernemers en informele partners zodat zij ondermijnings-gerelateerde signalen beter kunnen herkennen en weten hoe zij dit moeten melden:
 - In 2024 weet 80% van de burgers en ondernemers wanneer er sprake is van het faciliteren van ondermijning;
 - In 2024 zijn 80% van de burgers en ondernemers bereid een ondermijnings-gerelateerd signaal te melden;
4. Ondermijning is een standaard onderdeel van integrale aanpakken zoals de straatgerichte aanpak of de pleinenaanpak;
5. De risico-locaties en -branches in Nieuw-West zijn in beeld gebracht.

Aanpak van verloedering en overlast

Het tegengaan van verloedering op straat is ondergebracht in het Nationaal Programma Samen Nieuw-West. De aanpak van het zwerfafval en de verloedering helpt om de leefbaarheid te vergroten en het veiligheidsgevoel te verbeteren.

Deze periode onderzoeken we of het verloederde straatbeeld als effect van excessief geweld zoals explosies kan worden verbeterd. Hierbij kan gedacht worden aan het versnellen van herstelwerkzaamheden maar ook het aanbrenge van kunstwerken op panden die op last van de burgemeester zijn gesloten.

De aanpak van overlast van personen lichten we in de volgende hoofdstukken, 3.2 over jeugd en 3.3. over kwetsbare bewoners, nader toe.

24/7 toezicht op straat

Deze ambitie van meer ogen en oren op straat, uit het vorige veiligheidsplan, zetten we voort. We zien deze ambitie ook terug in een actielijn binnen het NPSNW, het solide fundament. Een zichtbare politie

en handhaving, maar ook straatcoaches, veld- en jongerenwerkers, maatschappelijke organisaties en (georganiseerde) burgers op straat dragen bij aan de leefbaarheid en veiligheid op straat. Door op de juiste momenten aanwezig te zijn, kan sneller en slimmer worden opgetreden en is de overheid beter zichtbaar.

De ambitie van 24/7 toezicht op straat staat los van de inzet van de preventieve partijen. De huidige inzet van deze partijen blijft dan ook voor de komende jaren gehandhaafd.

Het vergroten van de meldingsbereidheid

Het is belangrijk dat alle bewoners van Nieuw-West weten waar ze moeten zijn als zij een melding willen maken over overlast of onveiligheid. Ook moeten we laten zien dat er daadwerkelijk iets met een melding gebeurt – hier start het herstellen van vertrouwen in de overheid. Goede en snelle opvolging van een melding is essentieel. Het is belangrijk dat we doen wat we kunnen en tegelijkertijd eerlijk zijn over wat niet kan of langer kan duren. Persoonlijk contact met melders is essentieel. Dit toont onze betrokkenheid en geeft ons ook de mogelijkheid door te vragen, verder te kijken dan de melding alleen.

Een andere manier om de meldingsbereidheid te vergroten is aanwezigheid in de buurt. Incidenten geven hiervoor een aanleiding. Samen met professionals van bijvoorbeeld politie en woningbouwcorporatie gaan we het gesprek aan met bewoners over de impact van het incident. Juist in buurten waar de overheid niet zo zichtbaar is, is het belangrijk om hierin te investeren. Dit kan met de bus van het Wijkpraktijkteam (WPT-bus) waarmee we kort na een incident in de buurt staan. Ook het doen van een buurtonderzoek door gesprekken aan de deur of keukentafel behoren tot de mogelijkheden. Omdat we lang niet iedereen bereiken tijdens deze nazorgbezoeken sturen we een bewonersbrief met daarin de verschillende contactmogelijkheden.

Er heerst terughoudendheid bij het melden van criminele activiteiten bij politie of gemeente. Er is bijvoorbeeld angst voor represailles. Hiervoor is er Meld Misdaad Anoniem. Deze periode zal er meer bekendheid worden gegeven aan Meld Misdaad Anoniem en bij welke signalen mensen kunnen melden. De toename die we de afgelopen jaren hebben gezien en de resultaten die zijn geboekt naar aanleiding van Meld Misdaad Anoniem meldingen zijn hoopgevend.

3.2. Aanpak van jeugdoverlast en –criminaliteit

3.2.1 Ambities aanpak jeugdoverlast en –criminaliteit Nieuw-West

Ons doel is een stevig netwerk te creëren rondom (risico)jongeren, om te voorkomen dat zij te veel overlast veroorzaken of afglijden naar (georganiseerde) criminaliteit. Dit doen we met een brede aanpak van jeugdproblematiek, met extra aandacht voor specifieke kwetsbare en/of problematische jongeren en groepen.⁴

De ambities voor team Jeugd en veiligheid van stadsdeel Nieuw-West richten zich op preventie en samenwerking:

- We sluiten lokaal aan op de ambities uit het RVP:
 - Het versterken van de preventie om te voorkomen dat jongeren betrokken raken bij overlast en criminaliteit, waaronder het weerbaar maken van kwetsbare jongeren.
 - Het tegengaan van doorgroei richting (drugs)criminaliteit door het voorkomen van jonge aanwas en doorbreken van criminele carrières, waaronder het voeren van persoonsgerichte regie en het contextgericht aanpakken van criminele clusters.
 - Aansluiting bij de stedelijke wapenaanpak met preventie en voorlichting (onder andere in samenwerking met scholen).
- We zijn actief preventief aanwezig in de buurt, met onder andere preventieteams en organiseren van thematische voorlichting en dialogen.
- We geven extra aandacht aan specifieke doelgroepen in Nieuw-West, waaronder kwetsbare meisjes en jonge vrouwen, en kinderen onder 12 jaar.
- Waar preventie onvoldoende effect heeft op het tegengaan van overlast, gebruiken we gezamenlijke, geprioriteerde aanpakken met een combinatie van preventieve en repressieve inzet gericht op wijk, groep, individu of fenomeen.
- We zetten in op nauwe samenwerking met verschillende veiligheid- en zorgpartners voor informatie-uitwisseling, afstemming, actieve preventie en zorg voor de jongeren.
- We betrekken ook de jongeren zelf, scholen en hun ouders bij het aanpakken van veiligheid in hun stadsdeel.

3.2.2. Actueel veiligheidsbeeld Nieuw-West

In vergelijking met andere delen van Amsterdam groeien in Nieuw-West relatief veel jongeren op in arme huishoudens⁵. In dit stadsdeel wonen dan ook het hoogst aantal kwetsbare jongeren, waarvan een groot deel geen startkwalificatie weet te behalen⁶. Door de complexe problematiek waar deze jongeren mee te maken hebben is extra aandacht nodig om een gezonde ontwikkeling, stabiele opvoeding en actieve participatie van deze jongeren in de maatschappij te waarborgen.

De aanpak van jeugdoverlast en jeugdcriminaliteit heeft in Nieuw-West al jaren prioriteit. De problematiek is het meest hardnekkig in Osdorp, Geuzenveld-Slotermeer en Slotervaart. Voor stadsdeel Nieuw-West zijn de volgende problemen een prioriteit.

⁴ Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan 23+ en crimineel (drugs, wapens), treiterende jeugdgroepen, kwetsbare meiden, schoolgaande jeugd die afpersen/bedreigen, groepen die online patsergedrag vertonen, en straatdealers.

⁵ Stadsdeel Nieuw-West. Gebiedsgerichte Uitwerking 2023/2024. Amsterdamse Armoedemonitor 2022, pp. 15,20.

⁶ Nationaal Programma Samen Nieuw-West, p. 36

Structurele overlast op locaties, inpandig en op straat

Op veel plekken in Nieuw-West veroorzaken rondhangende jongeren structurele overlast. Dit is soms onschuldig van aard, maar het komt ook voor dat groepen jongeren omwonenden opzettelijk treiteren of een kat-en-muisspel uitlokken met de handhavende partijen. Ze steken vuurwerk af, veroorzaken geluidsoverlast, laten afval achter. Soms vinden ernstige escalaties plaats tussen jongeren en buurtbewoners.

Meestal hangen de jongeren buiten, maar op verschillende plekken in het stadsdeel veroorzaken jongeren overlast in flats of opslagboxen. Dit wordt ook wel inpandige overlast genoemd. Ook vinden er op deze locaties criminele activiteiten plaats, zoals drugshandel.

Daarnaast hebben er in Nieuw-West verschillende ernstige ongeregelheden plaatsgevonden bij specifieke gelegenheden als oud en nieuw, kermis en tijdens de lockdowns. Er werd met vuurwerk en stenen naar de handhavende partijen gegooid. Deze overlast werd niet alleen door jongeren uit de buurt veroorzaakt, maar ook door jongeren uit andere delen van de stad die zich na oproepen op sociale media op een locatie in Nieuw-West verzamelen.

Intimiderende jeugdgroepen en verzwaring forensische jeugdproblematiek

Op een aantal plekken in het stadsdeel is er meer dan overlast. Daar komen criminele jongeren samen die een intimiderende werking hebben op buurtbewoners. Soms handelen zij hier zichtbaar in verdovende middelen.

Een specifiek probleem zijn de groepen jongere jongens die zich ophouden in de buurt van de oudere, jongvolwassene criminelen. Ook is er een risico dat uit de kwetsbare jongeren die daar rondhangen gerekruteerd wordt voor criminele activiteiten en/ of dat zij zelf slachtoffer worden van criminele uitbuiting.

Aan de andere kant zien we ook in Nieuw-West al enige tijd de forensische jeugdproblematiek verzwaren, net als in andere stadsdelen. De verzwaring van deze problematiek heeft onder andere te maken met de aanzuigende werking van de drugseconomie op jongeren, daarmee samenhangend geweld van jonge daders en ernstige overlast in de openbare ruimte. Daarbij lijkt de online leefwereld van jongeren criminaliteit en onderling geweld in de offlinewereld soms aan te wakkeren.

Meisjes en jonge vrouwen

Er is een groep kwetsbare meisjes en jonge vrouwen in Nieuw-West over wie een groeiend aantal meldingen wordt ontvangen, zowel als slachtoffers als daders. De meidenproblematiek is divers en omvat, onder andere, criminaliteit, drugsgebruik, seksueel geweld (on/offline), vermissing. Kwetsbare meisjes, vaak ook uit kwetsbare gezinnen, raken vaak onbedoeld verstrikt in problemen en hebben moeite om hier zelfstandig uit te komen. Zeker omdat vaak sociale steun ontbreekt. Meisjes en vrouwen met een migratieachtergrond die de taal niet goed beheersen, geen zelfstandige verblijfsstatus hebben of anderszins geïsoleerd zijn, lopen extra risico.

Vroegsignalering

Het stadsdeel ontvangt toenemende signalen over problemen met leerlingen in groep 7 en 8 van de basisscholen. De problematiek die buiten de schoolmuren speelt dringt de klaslokalen binnen. Er hebben incidenten plaatsgevonden op basisscholen, zoals pesten van leerkrachten via sociale media en het ronselen van leerlingen voor criminele activiteiten. Op locaties buiten de school, zonder toezicht, vermengen de jonge kinderen zich met ouderen, waardoor risicovolle situaties ontstaan voor kwetsbare jongeren. Zo worden er bijvoorbeeld vapes verkocht aan kinderen op de basisschool, wat niet alleen illegaal maar ook heel ongezond is.

Online/offline (sociale media)

Online (sociale media) en offline is voor jongeren tegenwoordig niet gescheiden, maar juist één leefwereld. De ervaringen die zij online opdoen zijn vormend voor hoe zij naar de wereld kijken en hoe zij zich online én offline gedragen.

De online activiteiten van jongeren zijn moeilijk te volgen, terwijl daar vaak zorgwekkend en soms zelfs crimineel gedrag plaatsvindt. Er zijn bijvoorbeeld signalen dat criminelen jongeren via populaire sociale media platforms zoals Telegram, Snapchat en Instagram ronselen voor illegale activiteiten, zoals het fungeren als 'geldezel' in de drugshandel of erger nog, het plaatsnemen van explosieven tegen betaling.

Ook in Nieuw-West speelt het online fenomeen 'exposen', het chanteren van (meestal) meisjes en jonge vrouwen van wie naaktfoto's of filmpjes digitaal beschikbaar zijn, door deze via sociale media door te sturen aan anderen. De gevolgen hiervan zijn zeker voor meisjes en jonge vrouwen met een migratieachtergrond, waarvan er relatief veel zijn in Nieuw-West, groot. Zij zijn extra kwetsbaar omdat ze verantwoordelijk worden gehouden voor de reputatie van hun familie, naast de effecten die het heeft op de meisjes zelf.⁷

3.2.3 Wat gaan we doen?

Het bovengenoemde actuele veiligheidsbeeld geeft inzicht in de huidige situatie op het gebied van jeugdoverlast- en jeugdcriminaliteit binnen Nieuw-West. Wat doen we eraan?

Lokale aanpak Jeugdoverlast en -criminaliteit

In Nieuw-West loopt een lokale aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit. Binnen deze aanpak wordt jeugdoverlast en -criminaliteit gezamenlijk gesignaleerd, zo veel mogelijk preventief aangepakt, en waar nodig geëscaleerd. De regie binnen deze aanpak ligt bij het team Jeugd en Veiligheid van het stadsdeel, kernpartners zijn de lokale basisteams van de politie, de jongerenwerkorganisaties, de SAOA (straatcoaches), de gebiedsgebonden teams van THOR, de gebiedsteams van het stadsdeel, zorgpartners, het OM, het team Strategisch Advies Gebieden van OOV, en overige lokale ketenpartners, bondgenoten en initiatieven. Daarnaast werken we waar nodig samen met stedelijke aanpakken van het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ) zoals de top600, de Rosa-aanpak of de doorgroeieraanpak.

De samenwerking met de verschillende zorg- en veiligheidspartners, van buurtmoeders tot politie, komt tot uiting in de centrale rol en inzet van team Jeugd en Veiligheid op speciale gelegenheden zoals Ramadan, oud en nieuw, Dodenherdenking, WK en andere actuele gebeurtenissen in het stadsdeel waar een breed actief, preventieve inzet nodig is.

Tevens sluit het stadsdeel aan en is actief bij verschillende persoonsgerichte aanpakken.

Jongerenwerk, preventieteams en professionalisering

Jongerenwerk is een belangrijke partner in de aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit. Het vertrekpunt is de leefwereld van jongeren. De positieve en verbindende aanpak is gericht op de persoonlijke ontwikkeling van jongeren en het bevorderen van hun participatie in de samenleving.

Vanuit het stadsdeel doen we een beroep op het jongerenwerk als partner in de aanpak van jongerenoverlast, in de vorm van preventieteams. Onder leiding van jongerenwerkers zetten jongeren zich vrijwillig in om preventief toezicht te houden in de wijk. Zo zijn preventieteams een laagdrempelige manier om in contact te komen met jongeren, te horen wat er speelt onder de jongeren van Nieuw-West en spelen ze een belangrijke rol in vroegsignalering. De jongeren in de preventieteams ontwikkelen nieuwe vaardigheden en versterken hun verantwoordelijkheidsgevoel voor hun buurt.

⁷ Schram, K. De Jong, M., Eysink Smeets, M. (2020). *Exposen exposed*. Hogeschool Inholland.

Voor het versterken van het vakmanschap binnen het jongerenwerk richt de gemeente Amsterdam de Amsterdamse Jongerenwerk Academie (AJA) op. Die moet expertise opbouwen van jongerenwerkers en straatcoaches, maar ook zorgen dat de druk op de capaciteit binnen het onderwijs en de handhavende partijen wordt verlicht. Ook wil de gemeente om versnippering tegen te gaan het aantal jongerenwerkorganisaties terugbrengen en weer lange termijncontracten bieden.

Schoolveiligheid VO en PO

De stadsdelen hebben van het college de opdracht gekregen een netwerkrol te vervullen richting scholen, en zo scholen beter te verbinden aan jeugd- en veiligheidsprofessionals, zoals politie en jongerenwerk (raadsbrief schoolveiligheid). Dit vervult een behoefte van scholen, vanuit zowel het voortgezet als primair onderwijs, waar de problematiek van de straat ook de scholen inkomt. Per school wordt een vraaggericht ondersteuningsplan opgesteld, waarbij middelen van

Deze opdracht is een intensivering van bestaande werkzaamheden, waarbij nauw wordt samengewerkt met het Operationeel Team Schoolveiligheid (OTSV) van het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcvZ). Het draagt bij aan ons uiteindelijke doel: overal in de stad een stevig netwerk rondom (risico)jongeren, ongeacht waar we problematiek het eerst signaleren, op school, op straat of online.

Naast de projectleider voortgezet onderwijs (VO), stellen we in 2024 een projectleider voor jongeren onder de 12 jaar aan (projectleider primair onderwijs), die zich richt op het basisonderwijs. Vanuit het primair onderwijs komen namelijk signalen binnen bij het stadsdeel over gevoel van onveiligheid bij leerlingen in en om school. Schoolbesturen en onderwijsprofessionals hebben behoefte aan ondersteuning hierbij. Na een behoefteonderzoek op alle basisscholen in Nieuw-West, zal worden ingezet op vroegtijdige signalering en samenwerking met zorgpartners.

Voorlichting en dialoogbijeenkomsten

We organiseren voorlichting voor onze verschillende partners en doelgroepen. Dialoogbijeenkomsten en voorlichtingssessies zijn gericht op preventie, het vergroten van de weerbaarheid van doelgroepen en het versterken van verbindingen tussen de gemeente en de burgers. We spelen in op actuele thema's en sluiten aan bij de leefwereld van zowel jongeren als hun ouders en familieleden.

Bijvoorbeeld, zo organiseren we 'pizzasessies' waar jongeren en politie elkaar ontmoeten. Een speciale dialoogbijeenkomst voor jongeren richt zich op explosieven, waarbij ook rolmodellen en bomexperts aanwezig zijn.

Rosa-aanpak voor kwetsbare meiden

Uit te voeren in nauwe samenwerking met de politie, jeugdbescherming en andere partners in de wijk, en aangesloten bij de stedelijke Rosa-aanpak, heeft de Rosa-aanpak in Nieuw -West als doel:

- Meisjes en jonge vrouwen in kwetsbare posities in Nieuw -West zichtbaar maken,
- Signaleren van trends in Nieuw -West om (preventieve) activiteiten te ontwikkelen,
- Zorgwekkende signalen in een vroeg stadium delen onder partners in de wijk en snel actie ondernemen,
- Meiden en jonge vrouwen uit Nieuw -West met meervoudige en complexe problematiek op het snijvlak van veiligheid en zorg laten doorstromen in de persoonsgerichte aanpak (ROSA-ipga).

Conflictbemiddeling

In Nieuw-West zien we regelmatig diverse vormen van conflict onder jongeren, zoals leerlingen van verschillende scholen die elkaar opzoeken voor gevechten, vechtpartijen onder meisjes, en gewelddadige incidenten in de openbare ruimte.

Omdat strafrechtelijk ingrijpen onvoldoende effectief blijkt, is vanuit de stadsdelen Nieuw-West en Zuidoost de bemiddelingspool ontstaan. Getrainde mediators proberen met bemiddeling geweld tussen personen of groepen in de wijken te voorkomen of stoppen.

Bestuursopdracht Jeugd en Veiligheid

In het coalitieakkoord⁸ staat dat er een Bestuursopdracht Jeugd en Veiligheid komt om de gemeente meer inzicht te geven in hoe we beter en effectiever kunnen samenwerken binnen het jeugd- en veiligheidsdomein om te voorkomen dat jongeren afglijden in de criminaliteit.

Een deel van de jongeren met forensische problematiek komt vanwege delict gedrag in een integrale persoonsgerichte aanpak terecht (bijvoorbeeld Veilig Alternatief of Top600). Maar er is ook een deel dat niet voldoet aan de criteria van deze aanpakken, en waarvoor ook geen adequaat instrumentarium en netwerk van zorg- en veiligheidspartners voor bestaat. Binnen de bestuursopdracht wordt gewerkt aan het vinden van betere manieren om samen te werken voor de specifieke zorg en aanpak die deze tussengroep van jongeren nodig heeft.

⁸ Amsterdams Coalitieakkoord 2022-2026

3.3 Kwetsbare bewoners

3.3.2 Ambities Kwetsbare bewoners

- We sluiten aan bij de ambities uit het RVP:
 - Het voorkomen en tegengaan van slachtoffer- en daderschap door vroegsignalering en het versterken van preventieve aanpakken. We voorkomen dat iemand tussen wal en schip terecht komt door tijdig, met de juiste partners, de juiste hulp en ondersteuning aan te bieden;
 - Het versterken van de samenwerking tussen veiligheids- en zorgpartners, met extra aandacht voor maatwerk en outreachend werken.⁹ Zorg en veiligheid brengen we nog dichter bij elkaar.
- De samenwerking tussen veiligheids- en zorgpartners intensiveren door trends en signalen vroegtijdig met elkaar te delen. Dit stelt ons in staat om meer proactief te handelen;
- Het versterken van de samenwerking tussen formele en informele partners door het leggen van slimme verbindingen op casus-niveau;
- Het aanstellen van een extra WijkGGD;
- Het ontwikkelen van nieuwe aanpakken voor specifieke groepen, en huidige aanpakken evalueren.

3.3.3 Actueel beeld Nieuw-West

In Nieuw-West wonen en verblijven verschillende groepen en individuen die je kan zien als kwetsbaar. In sommige buurten is sprake van een concentratie van kwetsbaarheid. Bewoners in deze buurten hebben te maken met problemen op verschillende leefdoeinen, ofwel gestapelde problematiek. Een deel van deze bewoners veroorzaakt overlast, inpandig of in de openbare ruimte. Sommige van hen gaan over tot crimineel gedrag. Het Meldpunt Zorg en Woonoverlast (MZWO), de politie en THOR en de zorgpartners in de wijk zien de afgelopen jaren een toename van problematiek met personen met onbegrepen gedrag, zowel in de openbare ruimte als achter de voordeur. Ook de complexiteit van de problematiek neemt in rap tempo toe.

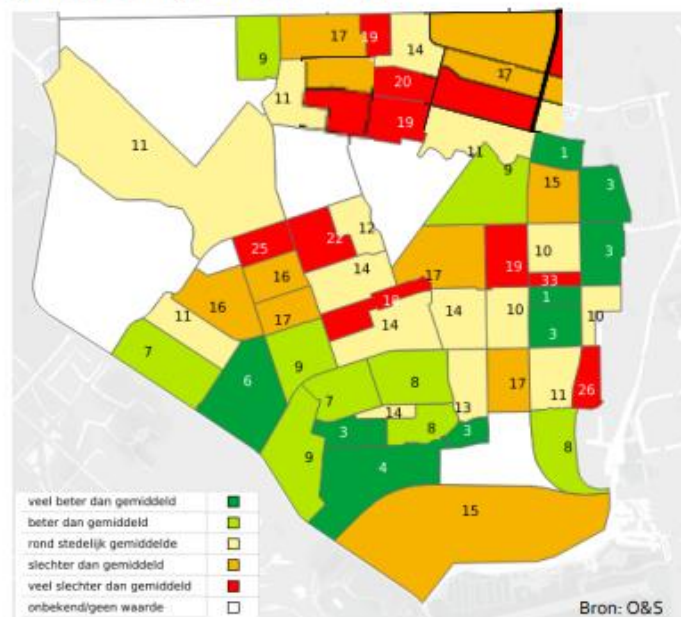
⁹ Door de versterkte samenwerking zullen partijen uit de verschillende domeinen elkaar beter kunnen vinden waardoor voorkomen kan worden dat personen (met name slachtoffers) tussen wal en schip terecht komen en aan hen dus eerder en beter passende hulp wordt aangeboden.

Het ontbreken van passende hulp

Zowel politie, THOR als het stadsdeel zien dat het steeds lastiger is om passende hulp te vinden voor bewoners die dat nodig hebben. Het zorgsysteem is niet toereikend voor de hulpvraag die er is. Dit kan tot gevolg hebben dat de situatie van de meest kwetsbaren in ons stadsdeel verslechtert en de directe omgeving langdurig last heeft van overlast. Soms brengt het nog meer veiligheidsrisico's met zich mee zoals brand, gasexplosies, overlast door gezamenlijk drugsgebruik op een woning en intimiderend verward gedrag. Dit komt de leefbaarheid in de buurt niet ten goede.

In het veiligheidsplan leggen we de nadruk op een aantal kwetsbare groepen en bewoners. Deze zijn hieronder nader omschreven.

**Percentage meest kwetsbare bewoners per buurt, 2020
(Amsterdam gemiddeld: 12%)***

*Door de nieuwe buurtindeling (per 1 maart 2022) zijn bij een aantal buurten in G-S het cijfer weggevallen

Aandeel huisvesting kwetsbare groepen is groot

Het programma Huisvesting Kwetsbare Groepen (PHKG) legt druk op Nieuw-West. Dit komt omdat er in Nieuw-West relatief veel corporatiewoningen zijn en er bovendien veel sociale huurwoningen vrijkomen. Van de nieuwe verhuringen is in de periode 2017-2021 minder dan het stedelijk gemiddelde toegewezen via het PHKG. Toch gaat het om een relatief groot deel van de woningvoorraad. Nieuw-West is samen met West en Noord het stadsdeel waar in de periode 2017-2021 de meeste woningen via PHKG zijn toegewezen. De woningen worden toegewezen aan personen die extra aandacht nodig hebben, kwetsbaar zijn. Het gaat dan om statushouders, personen die wonen met begeleiding van bijvoorbeeld een zorgpartij als HVO of het Leger des Heils, personen die zonder begeleiding wonen maar wel een medische of sociale urgentie hebben.

De Amsterdamse Federatie van Woningbouwcorporaties (AFWC), die de toewijzing van kwetsbare Amsterdammers regelt, stelt dat er bij de keuze om een bewoner in een bepaalde buurt te plaatsen rekening gehouden wordt met meerdere factoren. Hierbij ligt de nadruk op de problematiek van het individu en niet op de kwetsbaarheid van de buurt. Echter, in Nieuw-West zien we dat dit iets doet met de veiligheidsbeleving. Kwetsbare bewoners worden geplaatst in kwetsbare buurten zoals in Osdorp en Geuzenveld-Slotermeer. Dit heeft zowel een negatief effect op het individu als op de buurt.

Nieuw-West telt veel opvanglocaties

In Nieuw-West zijn verschillende opvanglocaties voor personen met verslavings- of GGZ-problematiek, of personen die geen vaste woon- of verblijfplaats hebben. Rondom deze locaties is geregeld sprake van overlast en criminaliteit. Met name de Delflandpleinbuurt, de omgeving van het Dijkgraafplein en het Lambertus Zijlplein zijn bekende overlastlocaties. Ook winkelgebieden zoals het Osdorpplein of het Sierplein en het stationsgebied Sloterdijk hebben grote aantrekkingskracht op deze doelgroep.

Zelfstandig wonende kwetsbare bewoners

Naast de opvanglocaties zijn er ook verslaafde inwoners of inwoners met psychische problematiek die zelfstandig wonen. Deze bewoners veroorzaken soms problemen in de buurt. Sommigen van hen zijn niet weerbaar en zodoende wordt hun woning gebruikt als verzamelplek voor andere drugsgebruikers of door dealers. Dit komt met name voor in de wijken Geuzenveld -Slotermeer en Osdorp.

De meeste bewoners met GGZ-problematiek wonen zelfstandig in Nieuw-West. Wanneer zij niet de juiste zorg ontvangen, het ontbreekt aan een vangnet of de GGZ-problematiek gepaard gaat met een verslaving, kunnen deze bewoners zorgen voor overlast. Dit gebeurt zowel op straat in de publieke ruimte als in pandig. De politie, het Meldpunt Zorg en Woonoverlast en de GGD zien de laatste jaren een flinke toename van het aantal meldingen van personen met onbegrepen gedrag.

Nieuw-West vangt de meeste vluchtelingen op

Vluchtelingen is een verzamelterm voor een aantal groepen die in Amsterdam worden opgevangen:

1. Vluchteling
2. Asielzoeker
3. Statushouder
4. Ontheemde uit Oekraïne
5. Ongedocumenteerde

In Nieuw-West zijn ongeveer 1.300 opvangplekken voor vluchtelingen, asielzoekers, ontheemden uit Oekraïne en ongedocumenteerden. Deze plekken zijn verdeeld over 4 locaties (peildatum 1-4-2022). Ook zijn er in het stadsdeel een aantal huisvestingsprojecten voor (jonge) statushouders waarvan Riekerhaven de grootste is. Nieuw-West vangt hiermee de meeste vluchtelingen in Amsterdam op, namelijk zo'25% van alle vluchtelingen die aan Amsterdam gekoppeld zijn.

Naast de opvanglocaties zijn er in het stadsdeel verschillende kleine wooneenheden (KWE) voor alleenstaande minderjarige vluchtelingen (AMV). Deze wooneenheden bevinden zich doorgaans in woonwijken, het gaat dan bijvoorbeeld om eengezinswoningen die zijn verbouwd. De minderjarigen vallen onder de voogdij van Nidos en ontvangen zorg van een door Nidos geselecteerde kleine, lokale zorgpartij. Er is vaak geen 24/7 zorg of toezicht op deze locaties.

Er zijn weinig meldingen bekend van overlast in de openbare ruimte door deze groep. Wel is er behoefte aan goede zorg en begeleiding voor deze doelgroep. Dit geldt zowel op individueel niveau wanneer een persoon of gezin zelfstandig woont als op de opvanglocaties. Het is voor deze doelgroep soms lastig de weg te vinden in het stadsdeel en de stad. De economische situatie maakt deze doelgroep bovendien kwetsbaar voor criminele activiteiten als mensenhandel. Rondom opvanglocaties zijn de afgelopen periode ook signalen geweest van mensenhandel en prostitutie. Deze doelgroep is daarnaast vaak psychisch kwetsbaar, bijvoorbeeld door een oorlogstrauma. Dit kan gevolgen hebben voor de persoon zelf maar ook voor zijn of haar omgeving. Het Meldpunt Zorg en Woonoverlast ziet dat de casuïstiek complexer is als het gaat om vluchtelingen en statushouders.

Woonzorgvoorzieningen in Nieuw-West

Naast de opvanglocaties voor vluchtelingen of mensen met GGZ- of verslavingsproblematiek zijn er ook tal van kleinere woonvoorzieningen voor kwetsbare groepen gevestigd in Nieuw-West. Veel hiervan zijn jeugdzorgvoorzieningen. Vaak zijn het de kleine zorgpartijen of onderaannemers van de grote partijen die deze voorzieningen hebben opgezet. Middels een PGB-contract of het gemeentelijke specialistische jeugdzorgbudget worden deze personen op een locatie geplaatst. Er is weinig zicht op

deze locaties en zodoende blijven deze inwoners 'onder de radar'. Het stadsdeel maakt een overzicht van al deze locaties en probeert grip te krijgen op de verschillende typen woonvoorzieningen en de doelgroepen die er woonachtig zijn. De aanwezigheid van een deze woonvoorzieningen in buurten heeft impact op de leefbaarheid.

Nieuw-West is koploper op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling

Huiselijk geweld is de meest voorkomende vorm van geweld in Nederland. Huiselijk geweld en kindermishandeling zijn een groot probleem in Nieuw-West. Veilig Thuis, het advies- en meldpunt voor huiselijk geweld en kindermishandeling, ontving in 2021 ruim 1.700 meldingen uit Nieuw-West. Het stadsdeel is hiermee koploper. Van de 1.700 meldingen zijn er ruim 650 afkomstig uit Geuzenveld-Slotermeer. De politie herkent dit beeld. De politie ziet daarnaast een toename van de ernst en complexiteit van meldingen. Er is sprake van een toename van het aantal meldingen van stalking, mogelijk als gevolg van een betere aanpak en samenwerking op dit thema.

Huiselijk geweld en kindermishandeling is een intergenerationeel probleem: 30% van de daders is als kind blootgesteld aan huiselijk geweld of kindermishandeling. Het is daarom belangrijk om de cirkel te doorbreken.

Als gevolg van het woningtekort blijven kinderen steeds langer thuis wonen. Het MZWO ziet de afgelopen jaren een toename van het aantal meldingen van oudermishandeling. Denk hierbij aan financieel misbruik of psychische verwaarlozing van de ouder(s) door het kind. Vaak durven ouders uit schaamte geen melding te doen.

Een goed vangnet voor ouderen ontbreekt

Ouderen blijven steeds langer thuis wonen, in sommige gevallen zelfs zo lang dat zij niet meer goed voor zichzelf kunnen zorgen. Wanneer een goed vangnet ontbreekt, de wachtlijsten voor bijvoorbeeld huishoudelijke hulp oplopen en er geen zicht is op de problematiek achter de voordeur, kunnen ouderen in snel tempo achter raken. Zij vereenzamen of raken versneld dement. In wijken waar al weinig naar elkaar wordt omgekeken speelt dit des te meer.

3.3.3 Wat gaan we doen?

Proactief aan de slag met vroege signalen en trends

We willen de samenwerking tussen veiligheids- en zorgpartners intensiveren door trends en signalen vroegtijdig met elkaar te delen. We willen niet pas in actie komen op het moment dat een situatie escaleert maar proactief handelen en inzetten op een preventief zorg- en veiligheidsplan. Het moet makkelijker worden om in een vroeg stadium gegevens met elkaar uit te wisselen. Ook moet het mogelijk zijn om nieuwe partijen te betrekken, elke casus is anders en maatwerk is noodzakelijk. Vanuit het stadsdeel is deze mogelijkheid er ook, wanneer de veiligheid in het geding is kan het MZWO zogenaamde bemoeizorg initiëren. De samenwerking met het Buurtteam in Nieuw-West is van essentieel belang. Zeker ook omdat er in Nieuw-West 8 nieuwe Buurtteams worden opgestart. De komende periode zal de samenwerking worden geïntensiveerd en geformaliseerd.

Door vroege signalen en trends met elkaar te delen zien we ook over welke doelgroepen en onderwerpen professionele kennis mist. Specifieke problematiek vraagt om een specifieke aanpak. De komende jaren vergroten we de kennis van betrokken professionals en trekken we specialisten aan.

Start van projectleider complexe casuïstiek

Om regie te voeren op complexe casuïstiek, stellen we een projectleider aan. Deze projectleider zal regie voeren over de complexe zaken. De projectleider werkt nauw met het MZWO, de projectleiders Veiligheid/ Jeugd en Veiligheid die verantwoordelijk zijn voor de diverse aanpakken en de zorg- en veiligheidspartners die betrokken zijn bij een casus. Het stadsdeel neemt hiermee een proactieve rol aan in het bij elkaar brengen van partijen.

Uitbreiding GGD in de wijk

In de huidige of reguliere situatie verwerken de WijkGGD'ers in Nieuw-West al honderden meldingen per jaar. Daarnaast is er een aantal ontwikkelingen gaande als gevolg waarvan een extra beroep wordt gedaan op de huidige bezetting. Zo investeert de centraal georganiseerde WijkGGD extra in de ontwikkeling van de lokale aanpak van personen met onbegrepen gedrag, de Amsterdamse aanpak ernstige woonvervuiling, de samenwerking met de Buurtteams, samenwerking met Veilig Thuis en Jeugdbescherming en de ontwikkeling van het nieuwe Advies- en Meldpunt OGGZ. Mede door dit soort ontwikkelingen en omdat meldingen in de regel gaan over situaties die in een laat stadium in beeld komen ligt de nadruk in de afwikkeling van meldingen in de regel op crisisgericht werken. Terwijl het in Nieuw-West de bedoeling is dat een WijkGGD'er preventief en systeemgericht te werk gaat.

De uitbreiding van GGD in de wijk zou ook druk moeten wegnemen bij de politie. De politie zou minder tijd kwijt moeten zijn aan screening en een melding snel kunnen overdragen aan de zorg.

Versterken samenwerking tussen formele en informele partners

In Nieuw-West zijn naast formele partijen ook veel informele partijen actief. Denk aan het buurtwerk, vrouwenorganisaties en preventief jongerenwerk. Zij hebben een belangrijke signaalfunctie. Daarnaast hebben zij soms toegang tot bepaalde doelgroepen die door formele organisaties moeilijk te bereiken zijn. De komende jaren willen we in Nieuw-West de informele netwerken verder versterken. Dit doen we door kennis te delen over belangrijke onderwerpen zoals huiselijk geweld, ouderenmishandeling en psychosociale problematiek. Partijen moeten beter van elkaar weten waar het mandaat ligt en wat ieders rol is, zoals bijvoorbeeld bij bemoeizorg. Er kan veel maar de professionals en de mensen in het veld kennen elkaar vaak niet. Het MZWO kan hierin een faciliterende rol spelen.

Weerbaarheid zelfstandig wonende ouderen

Het stadsdeel en de politie werken samen aan het weerbaar maken van ouderen. Er is contact met buurtwerk en bewonerscommissies om het aanbod te versterken en vergroten. Ook denken we na over een aantal campagnes specifiek gericht op ouderen in kwetsbare buurten.

3.3.4 Aanpakken

Naast lopende bestaande aanpakken geven we de komende periode invulling aan een tweetal nieuwe aanpakken: aanpak overlast veelplegers en de aanpak overlastgevende 23+.

Aanpak overlast veelplegers

Sinds mei 2021 is binnen de stadsdelen Centrum, Zuid, Oost en Zuidoost gestart met de aanpak overlast veelplegers. De aanpak is gericht op de problematiek waarbij een relatief kleine groep voor veel overlast in de openbare ruimte zorgt. Deze kleine groep kenmerkt zich door personen die herhaaldelijk verbodsbepalingen van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) overtreden. Veel voorkomende APV-overtredingen zijn openbare dronkenschap, bedelen, (nep)dope dealen en slapen aan de weg.

Gekeken naar de achtergrond van personen die veelvuldig voor overlast in de openbare ruimte zorgen, blijkt dat zij problemen op meerdere leefgebieden hebben. Hierdoor vallen zij steeds terug in overlastgevend gedrag. Het doel van de aanpak is dan ook:

1. Het verminderen van de overlast in Amsterdam én;
2. Het duurzaam verbeteren van de leefsituatie van de betrokken overlastveelplegers met het oog op gedragsverandering.

Vanwege de problematiek op meerdere leefgebieden van personen, zijn de volgende partijen bij de aanpak betrokken: Team Veiligheid van het stadsdeel, GGD, politie, Veldwerk Amsterdam, JOT (Jellinek Outreachend Team) en Werk, Participatie, Inkomen (WPI).

Vanwege inhoudelijke en financiële redenen koos het college er in eerste instantie voor de focus te leggen op de stadsdelen Centrum, Oost, Zuid en Zuidoost. Naast dat binnen deze stadsdelen de overlast in mei 2021 het grootst was, zijn dit ook de stadsdelen waar al een aanpak op stadsdeelniveau bestond. Met het vrijkomen van extra middelen, kan de aanpak stedelijk vanaf 2023 binnen meerdere stadsdelen gaan lopen. Uit een inventarisatie vanuit het team Veiligheid Nieuw-West, blijkt dat de aanpak binnen het stadsdeel gewenst is.

De inventarisatie heeft inzichtelijk gemaakt dat er binnen Nieuw-West 6 locaties zijn waar sprake is van overlast door personen die veelvuldig de APV overtreden. Op deze locaties is de veelplegersaanpak daarom wenselijk:

:

- Lambertus Zijlplein;
- Confuciusplein;
- Delflandplein;
- Evertsweertplantsoen;
- Osdorpplein;
- Stationsgebied Sloterdijk.

Deze Veelplegeraanpak zal vanaf 2024 verder vorm krijgen in Nieuw-West.

Aanpak overlastgevende 23+

In Nieuw-West zien we een toename van het aantal personen van 23 jaar en ouder dat voor overlast zorgt in de openbare ruimte. Deze groep heeft een negatieve invloed op de leefbaarheid van de buurt. Buurbewoners en ondernemers ervaren hiervan overlast.

Van juni 2021 tot juni 2022 is een pilot opgezet. Deze is eind 2022 positief geëvalueerd. De aanpak wordt de komende jaren in heel Nieuw-West geïmplementeerd.

In de aanpak 23+ werken de volgende partijen samen:

- GGD: verantwoordelijk voor de screening van personen en begeleiding richting zorg.
- WPI: verantwoordelijk voor de begeleiding richting dagbesteding en inkomen.
- Partijen uit de wijk: Het bieden van outreachende begeleiding en het opbouwen van een vertrouwensband die nodig is in de toeleiding richting GGD en of WPI. Dit alles ter overbrugging van plaatsing binnen een regulier zorgtraject.
- Stadsdeel: procesregie en regisseur complexe casuïstiek.

Zij vormen een vast team dat vanuit korte, snelle en directe lijnen en op een wijkgerichte manier overlastgevende 23+ begeleiden, met optimale benutting van de expertise van de betrokken partijen. De deelnemers aan de aanpak kunnen we zo goed bereiken en in de eigen omgeving begeleiden. Het snelle werken en de persoonlijke aanpak versterken de vertrouwensrelatie tussen deelnemer en begeleider. In de aanpak is er niet alleen aandacht voor de overlast die de persoon veroorzaakt maar ook voor achterliggende problematiek.

Treiteraankpak

Slachtoffers van treitersituaties en intimidatie in de woonomgeving voelen zich soms genoodzaakt om te verhuizen. Om dit te voorkomen, slachtoffers te beschermen en te ondersteunen bestaat binnen de gemeente Amsterdam de Treiteraankpak. Nieuw-West heeft de meeste treiterzaken en vraagt vanwege de complexiteit om extra expertise en handhavingcapaciteit. Deze periode zal de nodige extra inzet worden gerealiseerd.

Aanpak straatintimidatie

De aanpak (seksuele) straatintimidatie richt zich op iedereen die zich geïntimideerd voelt. Dit is onderdeel van de bestuurlijke ambitie: creëren van veilige buurten, vergroten van weerbaarheid en het

empoweren van kwetsbare bewoners, in het bijzonder vrouwen en meiden, LHBTIQ+, en het tegengaan van discriminatie.

Het is belangrijk dat het stadsdeel meer zicht krijgt op de zogenaamde hotspotlocaties. Op deze locaties moet dan preventief, curatief en repressief worden gehandhaafd.

Met de aanpak willen we de meldingsbereidheid van straatintimidatie vergroten. Wat hiervoor nodig is wordt de komende periode uitgedacht in samenwerking met bewoners, ondernemers, professionals van zowel de formele als informele partijen, en de veiligheidspartners. Er wordt aansluiting gezocht bij de stedelijke aanpak straatintimidatie, onderdeel van het programma seksuele intimidatie en seksueel geweld van het AcVZ, en het actieplan anti-LHBTIQ+ geweld.

3.4 Cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

3.4.1 Ambitie cybercrime en gedigitaliseerde criminaliteit

We voorkomen, verstoren/stoppen, sporen op en vervolgen veelvoorkomende vormen van cybercrime en digitale criminaliteit. Dit doen we door:

- Het vergroten van de bewustwording en weerbaarheid van bewoners en ondernemers.
- Preventief aanbod voor groepen in een kwetsbare positie, zoals jongeren en ouderen.

3.4.2 Actueel beeld Nieuw-West

Volgens de politie is als gevolg van de coronacrisis het aantal aangiften van cybercrime in de stad toegenomen. Er leek vooral sprake van Whatsappfraude, marktplaatsoplichting en phishing.

De politie geeft aan dat slechts een fractie van de slachtoffers van cybercrime-incidenten aangifte doen, waardoor het lastig is om een beeld te geven van de aard of omvang van dit probleem.

3.4.3 Wat gaan we doen?

Het is niet eenvoudig om als stadsdeel hier een aanpak op te ontwikkelen. Het zwaartepunt van de aanpak van deze vorm van criminaliteit ligt bij politie en OM. Wel proberen we met hen steeds beter zicht te krijgen op de problematiek.

Het stadsdeel zet zich in op bewustwording bij bewoners en ondernemers door preventiecampagnes en voorlichtingsbijeenkomsten. Dit moet bijdragen aan het vergroten van de meldings- en aangiftebereidheid van onze inwoners. Samen met de politie worden er in alle 5 gebieden voorlichtingsbijeenkomsten voor ouderen georganiseerd. Deze bijeenkomsten vinden plaats in de buurten waar veel ouderen (semi-)zelfstandig wonen. De bijeenkomsten richten zich op het digitaal weerbaar maken van ouderen. Er is aandacht voor babbeltrucs en andere vormen van digitale criminaliteit zoals identiteits- en pinpasfraude.

3.5 Discriminatie

3.5.1 Ambitie discriminatie

We voorkomen, sporen op en vervolgen discriminatie incidenten, waarbij extra aandacht is voor incidenten met een geweldscomponent. Dit doen we door:

- Preventieve aanpak van discriminatie en inzet op inclusie, gericht op het vergroten van bewustwording over onbewuste discriminatie en uitsluiting.
- Het versterken van de informatiepositie waardoor we beter inzicht krijgen in de aard en omvang van discriminatie, racisme en intolerantie.

3.5.2 Actueel beeld Nieuw-West

De belangrijkste tegenstellingen in het stadsdeel lijken die tussen oude en nieuwe bewoners en tussen jong en oud. Vooral in gebieden waar sprake is van stedelijke vernieuwing, waar veel nieuwe hoogopgeleide kopers komen wonen tussen huurders die vaak lager zijn opgeleid en er al lang wonen, is er sprake van oplopende spanning. De nieuwe bewoners hebben andere verwachtingen over hun buurt en de overlast in de openbare ruimte. Zij weten de weg richting de gemeente vaak beter te vinden dan de bewoners die al lang in de buurt wonen. Die bewoners krijgen daardoor het gevoel dat de gemeente er wel is voor de nieuwe bewoners en niet voor hen. Zowel het MZWO als de politie herkennen dit beeld en zien het terug in meldingen. Onbegrip tussen jong en ouder is in heel Nieuw-West een belangrijke verklaring voor ervaren overlast. De jongeren worden door oudere bewoners nog steeds vaak gezien als 'de ander' en er is zodoende angst om jongeren aan te spreken. Het ontbreekt aan direct contact.

Anti-LHBTIQ+ incidenten in Nieuw-West hebben een hoge prioriteit. In Amsterdam moet iedereen zichzelf kunnen zijn, dus ook in Nieuw West. De LHBTIQ+ gemeenschap past haar gedrag nog te vaak aan op straat en op openbare plekken om verbaal en fysiek geweld te voorkomen.

Ongeveer een kwart van de inwoners van Nieuw-West heeft aangegeven wel eens te maken te hebben gehad met discriminatie. Dit ligt hoger dan het stedelijk gemiddelde. Het is daarom een belangrijk speerpunt in verschillende agenda's.

3.5.3 Wat gaan we doen?

Het netwerk van formele en informele partijen in Nieuw-West is sterk. Door dialogen komen verschillende groepen dichterbij elkaar. De zogenaamde 'Ongewone Ontmoetingen' dragen bij aan het elkaar leren kennen en elkaar beter begrijpen. Ongewone Ontmoetingen brengen groepen bijeen die elkaar zelden tot nooit spreken en daardoor vooroordelen hebben ten opzichte van elkaar.

Regenboogagenda Nieuw-West

In Nieuw-West maken we LHBTIQ+ acceptatie onderdeel van een 'gedeelde strijd': niemand wil het slachtoffer zijn van discriminatie of zich onveilig voelen. De impact op LHBTIQ+ -ers is vergelijkbaar met de impact op vrouwen die het slachtoffer zijn van intimidatie/geweld of biculturele jongens en mannen die in de openbare ruimte racistisch bejegend worden of het gevoel hebben geprofileerd te worden. Denk aan het profileren en staande houden in het verkeer. Deze gedeelde strijd is een benadering waar vanuit het stadsdeel de gesprekken met partners en bewoners wil voeren.

De Regenboogagenda Nieuw-West kent een zevental focusdoelgroepen: jongeren, jongerenwerkers, ouders, scholen, bewoners van Startblok Riekerhaven, Karmijn, het AZC en andere woongroepen, ondernemers waaronder taxi(platforms) en de LHBTIQ+ gemeenschap. Scholen ondersteunen bij het bespreekbaar maken van het thema seksualiteit en seksuele diversiteit, het strenger toetsen van de subsidieaanvragen op het antidiscriminatie-criterium en de Denktank 'jezelf kunnen zijn in Nieuw-West' om de acceptatie, veiligheid en inclusiviteit van alle groepen in het jongerenwerk te vergroten, zijn onderdeel van deze agenda.

Handelingskader anti-LHBTIQ+ gerelateerde incidenten

Er is een nauwe samenwerking tussen de politie en het stadsdeel bij anti-LHBTIQ+ gerelateerde incidenten. De politie deelt incidenten waar melding of aangifte van is gedaan met het stadsdeel. Hierop volgt een nazorggesprek met het slachtoffer door de wijkagent en een vertegenwoordiger vanuit het stadsdeel waarin onder andere wordt gekeken welke ondersteuning slachtoffer nodig heeft. Er is na dit nazorggesprek altijd opvolgend contact vanuit het stadsdeel met het slachtoffer om te zien of alle aangeboden hulp is opgestart en of er meer nodig is. In 2023 is het bestaande handelingskader herzien. Dit is gedaan in samenspraak met de regenbooggemeenschap en slachtoffers van anti-LHBTIQ+ geweld in Nieuw-West.

Verbreden handelingskader naar andere vormen van discriminatie

Het handelingskader anti-LHBTIQ+ gerelateerde incidenten is succesvol. Slachtoffers voelen zich gesteund en het helpt de nadelige gevolgen van een incident te beperken. We gaan het handelingskader de komende periode verbreden naar andere gemarginaliseerde groepen in het stadsdeel. Het is belangrijk ons in gezamenlijkheid in te zetten tegen discriminatie.

3.6 Radicalisering, extremisme en geweld

3.6.1 Ambitie radicalisering, extremisme en geweld

- Het signaleren van radicalisering en het tegengaan van extremisme.
- Het voorkomen dat personen die vatbaar zijn voor radicaliseringsprocessen verder afglijden, en dat radicalisering leidt tot extremistisch geweld.
- Preventieve interventies inzetten om de voedingsbodem aan de voorkant te verminderen.
- Dialogen organiseren om de democratische veerkracht te bevorderen en wederzijds begrip te stimuleren.

3.6.2 Actueel beeld Nieuw-West

Hoewel er in dit veiligheidsplan niet diep kan worden ingegaan op het huidige beeld is wel duidelijk dat er in Nieuw-West nog steeds sprake is van radicalisering en extremisme. In voorgaande jaren was religieus extremisme de grootste dreiging. De afgelopen periode zijn daarnaast het extreem anti-overheidsdenken en rechtsextremisme opkomend.

Vanwege de veelheid aan crises in Nederland zien we dat tegenstellingen vergroten en polarisatie toeneemt. Dit is een voedingsbodem voor onrust, sociale spanningen, conflicten en extreem gedachtegoed. Het draagt bij aan het onderling wantrouwen, wantrouwen in instituties en het gevoel van onveiligheid.

3.6.3 Wat gaan we doen?

Onderdeel van de aanpak van radicalisering en extremisme is de integrale persoonsgerichte aanpak van het Actiecentrum Veiligheid en Zorg. Ook zet het stadsdeel sleutelfiguren, aandachtsfunctionarissen en individuele bewoners in om signalen uit de buurt op te halen. Zij voelen spanningen vaak goed aan en kunnen deze in een vroeg stadium herkennen en daarover in gesprek gaan. Het is voor het stadsdeel van essentieel belang te blijven investeren in deze netwerken en individuen.

Om het vertrouwen van bewoners onderling en tussen bewoners en de gemeente te versterken werken de afdeling Veiligheid en Sociale Basis van het stadsdeel nauw samen. Gezamenlijke activiteiten zoals dialoogavonden en netwerkbijeenkomsten blijven we ook de komende jaren organiseren.

Naast de stedelijke persoonsgerichte aanpak radicalisering (AcVZ), richt het stadsdeel zich ook op het verkleinen van de mogelijke voedingsbodem voor radicalisering en extremisme. Hierbij ligt de focus voornamelijk op preventie en het beschermen van kwetsbare groepen binnen Nieuw-West.

De Flexibele Preventieve Aanbod Jeugd (FPAJ)

Dit aanbod omvat groepstrainingen gericht op vaders om signalen van radicalisering bij hun kinderen op te vangen. Daarnaast zijn er groepstrainingen om weerbaarheid bij actuele maatschappelijke thema's te vergroten, en het onderwijsproject Educatief Programma Jongeren (EPJO) dat politie, rolmodellen en ex-gedetineerden in gesprek brengt met leerlingen om vertrouwen en begrip te bevorderen, en schurende thema's zoals radicalisering en discriminatie aan te pakken. Deze interventies dragen bij aan een veilige en inclusieve gemeenschap.

Dialogen voor verbetering democratische veerkracht

Ongewone ontmoetingen

Het stadsdeel organiseert een reeks bijeenkomsten die diversiteit en inclusie centraal stellen. Deze 'Ongewone Ontmoetingen' zijn speciaal ontworpen voor zowel nieuwe als lang gevestigde bewoners in de buurt. In een inspirerende omgeving kunnen mensen elkaar ontmoeten, leren kennen en ideeën en

ervaringen delen die specifiek zijn voor de buurt. Door persoonlijke verhalen te delen, ontwikkelen buurtbewoners een dieper begrip voor elkaar. Bovendien versterken deze bijeenkomsten met open respectvolle dialogen de democratische veerkracht van de wijken. Doel van deze bijeenkomsten is om bewoners in contact te brengen met diverse perspectieven en wereldbeelden, en hen aan te moedigen zich in te leven in de leefwereld van anderen. We geloven dat dit de basis vormt voor een inclusieve en harmonieuze samenleving.

Het Nieuw-West Interreligieus Netwerk (NWIN)

Het NWIN is een platform bestaande uit diverse moskeeën en kerken in Nieuw West. Het NWIN komt gemiddeld 6 keer per jaar samen, waarbij elke keer een andere religieuze instelling als gastheer optreedt. Tijdens deze bijeenkomsten worden thema's zoals veiligheid en discriminatie besproken, met de nadruk op het versterken van verbinding. Als stadsdeel willen we het contact met religieuze instellingen niet alleen organiseren rond een thema als eradicatie, maar willen we het breder trekken en altijd 'in vreedstijd' warm contact onderhouden.

3.7 Drukte en overlast

3.7.1 Ambitie drukte en overlast

Amsterdam heeft aantrekkingskracht op mensen van over de hele wereld. Door de groei van het aantal inwoners en de variatie aan leefstijlen neemt de druk op de openbare ruimte toe. Er ontstaat irritatie bij bewoners over de manier waarop anderen de openbare ruimte gebruiken. De drukte en de (ervaren) overlast die daarmee gepaard gaan, vragen veel capaciteit van politie, THOR en andere (veiligheids)partners. We zetten in op:

- Beheersing van de overlast. Dit doen we door snel te interveniëren en met maatwerk (beheers)oplossingen.
- Het voorkomen van irritatie door het stimuleren van dialoog tussen de verschillende gebruikers van de openbare ruimte.

3.7.2 Actueel beeld Nieuw-West

Overlast recreatiegebieden

Nieuw-West heeft 2 recreatiegebieden waar het met name in de zomermaanden druk is, de Nieuwe Meer en Sloterplas. Tijdens de corona-periode was er een toename van drukte en overlast op deze plekken. In de zomer van 2022 was het bij de Sloterplas relatief rustig. De overlast van partyboten op de Nieuwe Meer is daarentegen toegenomen. Dit heeft de maken met aangescherpte regels op de binnenwateren van Amsterdam. In de zomer van 2022 is de Nieuwe Meer stedelijk een prioriteit geworden. In augustus is er meer handhaving beschikbaar gekomen om de overlast aan te pakken. In het najaar van 2022 is een werkgroep opgestart in samenwerking met stadsdeel Zuid.

Straatracen

In buitengebieden zoals Sloterdijk, Lutkemeer en Ookmeer, en de Tuinen van West zijn er regelmatig illegale straatracen met auto's en motoren. Volgens de politie komt dit met name door jeugd die zich verveelt. In combinatie met lachgasgebruik levert dit gevaarlijke verkeerssituaties op. Het afgelopen jaar zijn er regelmatig ongelukken gebeurd die gerelateerd kunnen worden aan straatracen en lachgasgebruik.

Stedelijke vernieuwing

De komende jaren zal er, vooral in Sloterdijk, veel worden gebouwd in het stadsdeel. Omdat in dit gebied veel vermoedens bestaan van ondermijnende activiteiten en overlastgevend gedrag kan dit gaan leiden tot onveiligheidsgevoelens en overlastmeldingen vanuit de nieuwe bewoners. Ook in gebieden waar stadsvernieuwing plaatsvindt en mensen komen wonen met een betere sociaaleconomische positie neemt het aantal meldingen waarschijnlijk toe.

Evenementen aan de randen van Amsterdam

Nieuw-West telt een aantal evenementenlocaties. Evenementen op deze locaties zorgen in toenemende mate voor druk op de lokale politie- en handhavingscapaciteit.

3.7.3 Wat gaan we doen?

Voor de aanpak van partyboten op de Nieuwe Meer is in het najaar van 2022 is een werkgroep opgestart. Deze werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de stadsdelen Nieuw-West en Zuid, wijkagenten van de basisteams Nieuw-West Zuid en Buitenveldert, THOR, THOR Nautisch en Team Water Havens van de dienst Infrastructuur van de politie Amsterdam-Amstelland. In het plan is opgenomen dat gezamenlijke preventieve zichtbaarheidsacties aan het begin van het vaarseizoen de overlast moeten beperken. De verschillende partijen zijn zowel op het water als op de oevers actief en bij overlast op het water wordt direct ingegrepen. Deze samenwerking wordt voortgezet.

Ook voor de Sloterplas geldt al een aantal jaar een preventieve aanpak in de zomermaanden. Deze aanpak is gericht op gezellige drukte en het beheersen van de overlast.

Met de gebiedsteams wordt samengewerkt daar waar het gaat om overlast door straatraces. Dit wordt in de uitvoeringsplannen van de gebiedsteams dan ook nader uitgewerkt. Ook op het gebied van stedelijke vernieuwing is er een nauwe samenwerking.

3.8 High Impact Crimes

3.8.1 Ambitie Regionaal Veiligheidsplan

Ondanks de dalende cijfers is elk HIC-delict er één te veel. We blijven dan ook onverminderde aandacht houden voor deze delicten en streven daarbij het doorzetten van de dalende trend na.

We zetten in op:

- Het voortzetten van de samenwerking met politie en woningcorporaties bij het tegengaan van woninginbraken.
- Preventie door het vergroten van bewustzijn onder bewoners en ondernemers.

3.8.2 Actueel beeld Nieuw-West

De verwachting was dat het aantal High Impact Crimes na het opheffen van de corona-maatregelen weer terug zou komen op het niveau van voor de pandemie. Dit blijkt niet het geval. Net als in de rest van Amsterdam en Nederland is het aantal HIC met zo'n 70 procent afgenomen. De politie heeft het idee dat de voormalig en potentieel daders van HIC zich bezighouden met andere vormen van criminaliteit zoals drugsgerelateerde activiteiten en cybercrime.

In Nieuw-West blijven het geweld tegen woningen en ondernemingen, plofkraken en babbeltrucs belangrijke aandachtspunten. De impact van explosies, beschietingen en plofkraken hebben een grote impact op de buurt. Ook babbeltrucs hebben met name gevolgen voor het veiligheidsgevoel van oudere bewoners in ons stadsdeel, zie ook hoofdstuk 3.4.

3.8.3 Wat gaan we doen?

Hoewel het aantal woninginbraken laag zijn, zijn West en Nieuw-West na het centrum wel de stadsdelen met de meeste woninginbraken. Het stadsdeel werkt daarom samen met de politie aan het zogenaamde 'donkere dagen offensief'. Met een publiekscampagne en activiteiten op verschillende locaties in Osdorp en De Aker, Sloten en Nieuw-Sloten, worden bewoners bewust gemaakt van de veiligheid in en rondom de woning. Een soortgelijke campagne wordt herhaald rondom de zomervakantieperiode.

In de donkere dagen, na het verzetten van de klok in oktober, en rondom de feestdagen is er extra aandacht en toezicht op straat vanuit politie en THOR rondom de winkelgebieden. De focus ligt hierbij op Osdorpplein, Tussen Meer, Plein '40 – '45 en Burgemeester de Vlugtlaan.

Zoals omschreven in hoofdstuk 3.4 zal ook een campagne opgestart worden voor de opkomende vormen van cybercriminaliteit.

In de donkere maanden organiseert het stadsdeel tevens een aantal lichtschouwen. Welke locaties hiervoor voor in aanmerking komen wordt afgestemd met politie, THOR en de gebiedsteams.